

POSTNINA PLACANA V GOTOVINI

K A T O L I Š K I

M I S I J O N I

O S M I L E T N I K

1930

V

1931

KATOLIŠKI MISIJNI
LAS MISIONES CATOLICAS

1973 JUNI - JUNIO 1973

EL DINAMISMO MISIONERO DE LA IGLESIA EN LA HORA ACTUAL

CARTA DE PAULO VI AL CARDENAL RENARD CON MOTIVO DE
LA CONFERENCIA MISIONERA INTERNACIONAL, CELEBRADA EN LYON

(Continuación)

La historia lo demuestra suficientemente: la actividad misionera de la Iglesia siempre se ha preocupado de los que tienen necesidad de pan, de techo, de instrucción, de asistencia. Hoy, sin embargo, se exige a los cristianos colaborar con los demás en ese gigantesco esfuerzo de desarrollo, que nosotros alentamos con todas nuestras fuerzas en la Encíclica **Populorum progressio**. Sin duda, la actividad misionera de la Iglesia encuentra en ello un campo de acción más amplio (cf. **Ad gentes**, 12): debe promover un auténtico desarrollo.

Pero actualmente, tan peligroso sería confundir evangelización y desarrollo, como oponerlos. Todos los valores de justicia, de paz, de respeto a las personas y a las minorías, de armonización de las diversidades culturales y raciales, que los cristianos deben reconocer, admirar y promover en unión con los demás, pueden conducir a Dios, que es su verdadera fuente. Un desarrollo integral está pidiendo esta dimensión espiritual. ¿De qué serviría un progreso técnico o económico, si no estuviese "transformado" según los principios evangélicos de dignidad humana y de unión fraterna, si el hombre llega con ello a "perder su alma" (cf. Mensaje a los pueblos de Africa, del 29 de octubre de 1967, n. 13, y **Populorum progressio**, 40 y 41), si con ello olvida su vocación plena, abierta al Absoluto? Los países en vías de desarrollo, que corresponden por lo común a los países de misión, son capaces de enriquecer el patrimonio universal con la calidad de sus propias relaciones humanas y de su propio sentido de Dios. Limitar exprofeso la acción misionera exclusivamente a los aspectos económicos, sociales o culturales del desarrollo, sería faltar gravemente, no sólo a la vocación del apóstol, sino también a las aspiraciones que surgen de las profundidades del corazón humano; sería, en definitiva, llevar al hombre a un callejón sin salida.

¿Tendremos que repetir las puntualizaciones que hicimos en el Mensaje de 1970 con ocasión de la Jornada Mundial de las Misiones: "Para nosotros, creyentes, sería inconcebible una actividad misionera que hiciese de la realidad terrestre su objetivo único o principal, y perdiese de vista su fin esencial: llevar a todos los hombres la luz de la fe, regenerarlos mediante el bautismo, asociarlos al Cuerpo místico de Cristo, la Iglesia, educarlos en la vida cristiana, abrirles la esperanza de la vida ultraterrena" (**Pablo VI: Enseñanzas al Pueblo de Dios**, 1970, pág. 343)? Queremos decir que la evangelización debe asegurar o buscar un anuncio explícito de Jesucristo. La asistencia técnica no sustituye a la actividad misionera. En pocas palabras, la actividad misionera, sin prejuzgar la oportunidad de los métodos y de las etapas a recorrer, conservar como „fin propio la evangelización y la implantación de la Iglesia" (**Ad gentes**, 6); perdería su razón de ser, si se alejase del eje religioso que la dirige. Las generaciones futuras, con toda razón, nos lo echarían en cara.

(Continuará.)

KRŠČANSKI POGUM - DANES

Prvi kristjani so morali imeti pogum, da so šli pred leve. Novokrščenci v mnogih misijonskih deželah morajo imeti pogum živeti krščansko sredi poganskega okolja. Končno je ta pogum potreben vsakomur, kdor misli biti kristjan – zares.

A nam, ki božje kraljestvo želimo jemati zares, je danes potreben predvsem ta pogum, da hočemo in znamo biti kristjani v čisto evangelijskem pomenu in se ne ustrašimo očitkov z leve in desne.

Alojz Rebula je v svojih meditacijah „Smer – Nova zemlja“ zapisal tale odstavek:

„Kristjan ve, kako je ime tovoru te ladje (Cerkve): imenuje se Odrešenje.

Marsikomu se to zdi premalo. Marsikdo bi hotel, da bi poleg Odrešenja prevzela še kakšen drugačen tovor vzeti iz zemeljskih skladišč.

Kakšni različni prevozi so ji bili namenjeni in vsiljevani skozi čas! Kaj vse bi morala Petrova ladja rešiti na svoj krov!

Rimljan konstantinove dobe bi hotel videti spravljeno na njenem krovu rimsko cesarstvo. Srednjeveški graščak bi bil rad zavaroval na njenem krovu fevdalni družbeni sistem. Kapitalizem bi rad natovoril nanjo, kar bi mogla sprejeti privatne lastnine. Kolonializem bi si rad zagotovil na njej prevoz svojih plantaž. Liberalizem bi hotel, da bi pod svoja večnostna jadra spravila antikomunizem. Marksizem bi rad, da bi na fisti dovolil kratki relaciji, na kateri bi ji bilo usojeno pluti, prevažala revolucijo.

In če se vseh teh tovorov Petrova ladja otepa, se dvigajo proti njej najrazličnejši očitki, od izdajstva do reakcionarnosti.“

In mi se teh očitkov tolikokrat ustrašimo. Celo misijonarji na terenu. Pa je prav danes treba imeti pogum, da prinašamo svetu Odrešenje. Vse drugo svet ima ali mu morejo dati drugi. Mi, božje ljudstvo – od otroka, ki zbira znamke, do misijonarja, ki ustanavlja prvo krščansko občino v čisto poganskem okolju – moramo imeti pogum živeti samo za Odrešenje; pogum predstavljati Cerkev kot poslednjo in edino resnično rešitev – ne le za čas, ampak predvsem za večnost. Če se kdo ponorčuje, da varamo ljudi z nebese po smrti, se ne smemo ustrašiti. In če komunisti očitajo kapitalizem, kapitalisti komunizem, kolonialisti izdajstvo narodu in nas materialisti najbolj milo umrste med nepraktične sanjače, se ne smemo dati oplášiti, če prihajajo nad nas ti očitki zato, ker smo kristjani po evangeliiju, če smo zvesti Kristusovi misiji, če pod nobenim pogojem na ladjo ne sprejemamo tovorov, ki niso božji, in ne pustimo, da bi na ladji kdo razvil drugačno zastavo, kot pa je zastava njega, ki je vsem Pot in Resnica in Življenje.

SLOVENSKI MISIJSKI PROBLEM

Ob petdesetletnici Katoliških misijonov napisal msgr. dr. MAKSIMILIJAN JEZERNIK, rektor papeškega zavoda Urbanum, kjer študira na sto in sto bodočih voditeljev misijonskega sveta, in rektor Slovenika v Rimu

Morda bo na prvi videz slovesen naslov razglabljanja preveč predrzen ali pa celo prevzetan. Dobro vem, da se dotikam cele vrste znanstvenih, misijonoloških problemov in praktičnih, v zgodovino zavitih vprašanj. Misel, da spis noče biti striktno znanstvenega značaja, ampak le poskus osebne sinteze problemov in podatkov, ki so me v dobi tridesetih let, posebno pri študiju misijonologije, večkrat mučili, me je vzpodbujala k pisanju in premagala zadnje oklevanje.

K odločitvi je pripomoglo tudi večkratno, da, pogostokratno povabilo upravitelja KM, naj končno le prekinem svoj molk in se spet oglasim, vsaj za jubilejno številko revije. Kdo bi mogel zavrniti povabilo in biti gluh ob klicu sobrata, ki že vse svoje življenje dela za misijonarje v/zaledju, prej doma v Sloveniji, sedaj v Argentini, a vedno v službi slovenskih misijonarjev.

Najprej kratka analiza pojma o „Slovenskih misijonih“, potem o delu slovenskih misijonarjev ter o njihovi vključitvi v celotno delo katoliške Cerkve; in šele nato, na podlagi pravnih in ustvarjalnih dejstev odkriti zaveso, ki nas loči od bodočnosti, a nas istočasno z njo povezuje in v njo vpeljuje.

I

Misijoni.

Govor o „slovenskih misijonih“ nas najprej popelje v bistveno vprašanje, kaj so prav za prav misijoni sami. S praktičnega stališča bo ta pogled za nekatere morda odveč, za nas Slovence pa je važen, ker razdvoji našo misijonsko akcijo. Ali se naj pri govoru o misijonih omejimo samo na delo med ne-kristjani, ali pa vključimo kakršnokoli dejavnost med ne-katoličani; torej tudi med pravoslavnimi in protestanti. Drugo važno vprašanje, ali gre pri misijonarjenju predvsem za delo odrešenja in posvečenja duš, ali pa za gradnjo nove katoliške skupnosti v kraju, kjer je Cerkev še tujka. V začetku dvajsetega stoletja so se oprijemali bolj prve težnje in govorili veliko o reševanju duš, kar je prav prišlo posebno pri vzbujanju gorečnosti v zaledju. Nadaljnji razvoj pa je premaknil kazalo k tvoritvi novih verskih skupnosti, ki bi naj bile sredstvo božje previdnosti za doseg posvečevanja duš.

Odgovor na posamezna vprašanja nam pove, ali bomo imeli slovenske redovnike in duhovnike, ki delajo med sobrati na jugu, za misijonarje, ali pa se bomo omejili le na one, ki so v Afriki in Aziji? Dalje, ali naj prištejemo tem še tiste, ki so razkropljeni po škofijah Južne in Severne Amerike? Vsi pa čutimo, da niso pravi misijonarji duhovniki, ki so šli za našimi izseljenci. Delovanje izseljenskega duhovnika je le podaljšek pastoralizacije v domovini.

Misijonologi so se, kar je lahko doumeti, razdelili v dve smeri in to na podlagi okolja, iz katerega izhajajo ali pa v katerem delajo. Popolnoma katoliške dežele bodo rajši branile striktno nekatoliško smer, vse ne-katoliške dežele so zanje misijonske. Versko mešani narodi, ali kot jih danes imenujemo, versko več razredni narodi, pa branijo nekrščansko teorijo: misijonske dežele so le tiste, ki ne poznajo Kristusa.

Slovenci pripadamo po državnem ustroju Jugoslavije bolj k drugi skupini, zato se pri „misijonih“ rajši oziramo na delovanje med ne-kristjani. Ko pa je govor o pravoslavju, se rajši izognemo tej besedi, da ja ne bi ranili bratov, in se poslužimo drugih izrazov, kot delovanje v diaspori ali podobno.

Z znanstvenega stališča bodo misijonologi še vedno uživali popolno svobodo o razpravljanju pojma „misijonov“. Ne oziraje se na to pa bo praksa, in morda ravno zaradi znanstvene mnogoličnosti, izbrala bolj elastično rešitev. Misijonsko delovanje naj bi se na splošno omejilo na delovanje Cerkve v ne-krščanskih deželah, kjer še ni dograjena. Pri nabiranju sredstev in podpiranju pa bomo bolj širokogrudno vključili vse, ki delajo v nekatoliških krogih, ali celo v katoliških deželah, pa se ne morejo sami zdrževati. Tako se dopolnjujeta vernikova dolžnost širiti božje kraljestvo in pa ljubezen, ki priskoči vsakemu na pomoč. Ljubezen elegantno poveže na videz nasprotujoče si tečaje.

II

Slovenski misijonarji.

Število naših misijonarjev v Aziji, Afriki in pa redovnikov, ki so odšli med pravoslavne, priča o naši širokogrudnosti in vsestranski delavnosti. Naj omenim samo apostolsko delovanje svetniškega škofa J. Gnidovca v skopjanski škofiji. Baraga, Knoblehar in Kerec pa stojijo na čelu vseh Slovencev, ki so se podali na misijonsko pot v strogem pomenu besede. Na žalost jih svet ni vedno spoznal in pripoznal za Slovence, ampak so šli in se predstavili z avstrijsko vizitko.

Zgodovina slovenskih misijonarjev je še ledina in sam Bog ve, kdaj bomo odkrili vse, kar se skriva v njenih kleščah. Urednik KM (3. januarja 1973) omenja, da se je „prva doba slovenske misijonske zgodovine“ začela z Baragom in Knobleharjem. Upravičeno se smemo vprašati: in prej?

Ali v 1000 letju krščanstva nismo imeli v sebi misijonske zavesti in dosledno slovenskih misijonarjev?

Na žalost bo verjetno zgodovina zaključila, da smo bili vključeni v tisti del katoličanstva, kjer misijonska ekspanzivnost ni bila na višku. Medtem ko so nam prinesli Veselo novico oddaljeni Irci, mi tega nismo posredovali drugim. Ali bo vzrok v naši narodni nezavesti in podrejenosti? Ali pa v zaprtosti in navezanosti na domačo grudo? Morda v pomanjkanju neposrednega stika z nekrščanskimi deželami? – Priznati je treba, da je bilo okolje, ki nas je obdajalo, manj zavedno za misijonsko dolžnost in je logično zaostajalo za drugimi deželami, kot sta bili npr. Portugalska in Španija.

Zanimivo je, da je slovensko „misijonsko pomlad“ ogrel žarek rimskega sonca. Škof Baraga je nedvomno prvak in začetnik nove misijonske miselnosti. Iz njegovega življenjepisa vemo, da mu je vzklił misijonski po-

klic ob branju misijonske knjižice o Indijancih v Ameriki. To knjigo je napisal gojenec Propagande v Rimu, bodoči škof Rese, ki je tudi ustanovil v Avstriji Leopoldinenstiftung. Rim je prižgal slovensko misijonsko baklo. Knoblehar se je navdušil za misijone pri pridigi Barage na Dolenjskem. Drugi duhovniki pa so šli po sledi dveh naših velikanov.

Za pomladjo je prišla otožna jesen in nato mučna zima. Skoraj 100 let smo čakali, preden so se pojavili prvi znaki nove pomladi. Vedno polna prerojenja, a ne ponavljanja. Njen zunanji obraz ima popolnoma drugo podobo. Ne več svetni duhovniki, kot Baraga in Knoblehar, sedaj bodo redovniške družbe, ki pošiljajo naše sinove, duhovnike in brate, ter sestre v misijone: jezuiti v Indijo, salezijanci na Kitajsko. Lazaristi, ki so tudi misijonska kongregacija, pa so si poleg misijonskih pokrajin, izbrali še pravoslavne brate. Tako bodo naši glavni misijonarji te dobe izoblikovani po modelu posamezne redovniške usmerjenosti.

Slovenska splošna misijonska akcija Barage in Knobleharja se je spremenila bolj v redovniško misijonsko delovanje. Število je v primeri s prvo pomladjo narastlo in med njimi zapazimo z veseljem – slovenske sestre. Pomoč v zaledju morda res nima posebnega velikana, kot je bil v Baragovih časih Slomšek, a so ga nadomestili številni manjši činitelji.

Korošci sami vzdržujejo 153 domačih bogoslovcev in tako energično podpirajo vzgojo domačih duhovnikov. V zboru katoliških narodov se Slovenci smemo predstaviti z 72. misijonarji in od teh je 33 redovnic. Ali je to veliko za dvomilijonski narod? So dvomilijonska mesta, ki nimajo 72 misijonarjev, a pred vojno je bila ena sama župnija v Holandiji, ki se je ponašala z 73 misijonskimi delavci. Števila so za čutečega in vernega Slovenca tolažba in pereče vprašanje.

Ob otožnem premišljevanju številke naših misijonarjev bralec z veseljem lista in bere KM o delovanju slovenskih misijonarjev. Osebnost sem mogel ugotoviti in videti, kako so ljudje in škofje zadovoljni z delom naših sobratov.

Neopazno se vtihotapi v našo fantazijo lepa slika o „Slovenskih misijonih“. Ali je res? Odgovor je mogoč šele po orisu svetovne katoliške misijonske organizacije.

III

V prvih stoletjih je bilo misijonsko delovanje bolj osebne značaja; počasi pa se je navezalo, čeprav ne izključno, na kolektiv. Tako so bili posamezni redovi, ki so prevzeli misijonsko akcijo, včasih pa tudi katoliške države. Slovencem je prinesel krščanstvo irski benediktinec; mnogim drugim narodom pa misijonarji, ki jih je podpirala kakšna katoliška država.

Ko se je v zadnjih stoletjih misijonsko delovanje otreslo političnih sil in je vsa odgovornost padla na papeštvo, ki ga vodi s kongregacijo

za širjenje vere (Propaganda fide), so dejansko konkretni štirje načini izpeljave božjega poslanstva.

1. Najstarejši je s pomočjo redovniških hiš, ki sprejmejo poleg svojega glavnega namena (samoposvečevanje, šolstvo in druge forme apostolata) še kot delno poslanstvo tudi misijone. Sem je treba prišteti naše frančiškane, kapucine, jezuite in salezijance. Centralno vodstvo teh kongregacij, ki je običajno vedno v Rimu, se dogovori s Kongregacijo za evangelizacijo ljudstev in prevzame del misijonskega teritorija, ki ga oskrbuje in širi s Kristusovim evangelijem. Tako na primer delujejo salezijanci na Kitajskem, jezuitje v Indiji in Zambiji, lazaristi najprej na Kitajskem, zdaj na Madagaskarju.

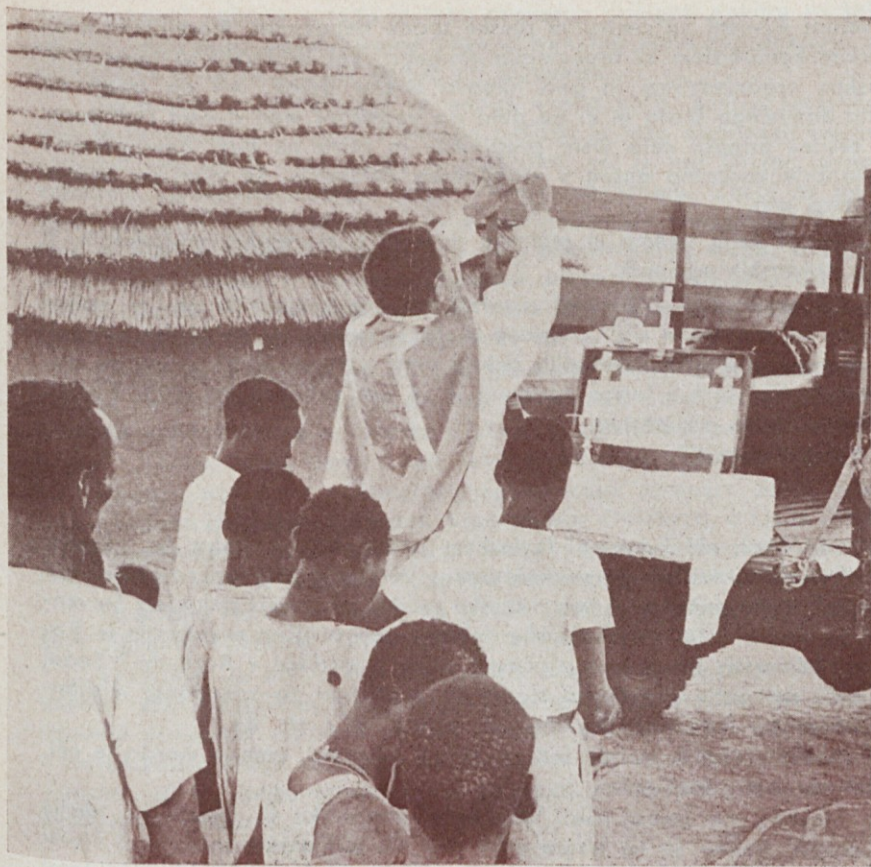
2. V Cerkvi so tudi kongregacije, ki imajo izključno misijonski namen, ter osredotočijo vso svojo pažnjo v to smer. Večkrat so to družjenja narodnega značaja, kot Consolata v Italiji, Verbiti v Nemčiji. Druge pa so mednarodnega značaja, vsaj danes, kot Beli očetje in Afriški misijonarji. Očividno je, da vsaka kongregacija vzgaja misijonarje v svojem duhu.

3. Vsak misijonski poklic pa se ne čuti pripravljenega iti skozi redovniško življenje in bi kljub temu rad prišel do misijonstva. Da bi prišli naproti tem izvoljencem, so v nekaterih državah ustanovili posebna neredovniška združenja, v katerih vsak član, razen misijonske usmerjenosti, ohrani svojo duhovnost in mu družba nudi le zunanjo oporo in pomoč. V Združenih državah so ustanovili Maryknoll, v Angliji Mill Hill.

Redovi, kongregacije in ustanove so po svoje organizirali delo v skladu s centralnimi uradi v Rimu. Poleg tega so imeli privilegij, da je sv. sedež enega od njih imenoval za škofa. Od tu različne metode in vsakovrstni načini reševanja posameznih problemov.

4. Svetovne razmere so se globoko spremenile. Vse socialno čutenje in posebno samozavestnost mladih narodov, ki so do nedavnega mirno sledili navodilom evropskih držav, je postala bolj osebna. Od tukaj misijonske spremembe. Število domačih duhovnikov je narastlo in ti so se zavedeli, da so oni prvi nosilci in stebri domače Cerkve. Od sedaj bo domačin škof in misijonarji postajajo le pomožna sila, ki pripravlja pot domači hierarhiji in ji bo še pozneje na razpolago, ako jih bodo potrebovali. Od sedaj bo domača škofijska konferenca odločala, misijonarji pa ji bodo služili. Končno je v tem višek krščanstva.

Razumljivo je, da bodo škofje domačini najprej uporabili že obstoječo misijonsko organizacijo. Obenem pa so začeli trkati na vrata posameznih škofij in župnišč ter iskati novih Gospodovih delavcev zunaj že obstoječe misijonske organizacije. Domači škofje ne gledajo več samo skozi piramido redovniške perspektive, ampak gredo direktno do poedinca duhovnika, sestre, laika. Od tu novi problemi in nove rešitve. Posamezne škofije bolj

samozavestno sodelujejo pri evangelizaciji cerkve in ustanavljajo sodobna središča, ki bi dala novi situaciji oporo in stabilnost.

Do kakšnih zaključkov, praktičnih posledic nas pripelje analitična slika dosedanjega misijonarjenja? Kakšen delež smo imeli pir tem Slovenci?

Ker je Cerkev izročila praktično delo za pokristjanjenje redovnikom in kongregacijam, so le te prave nosilke misijonskega delovanja. Pred kongregacijo Propagande poznajo jezuitske misijone, frančiškanske misijone, lazaristovske misijone; ni pa slovenskih jezuitov, ki delajo v Bengalju, ne slovenskih lazaristov na Kitajskem. Podobno izrazoslovje pripada le notranjemu ustroju vsakega reda.

Prav tako nimamo Slovenci posebne misijonske družbe za svetne duhovnike, kot jo imajo Italijani, Francozi, Amerikanci... Dosledno bodo

slovenski misijoni za centralne rimske urade nepoznani. Morebitnim misijonskim kandidatom ni preostajalo drugega, kot pridružiti se tujim misijonskim organizacijam in pod njihovo streho delati. Ali pa trkati na vrata domačega škofa in iti na delo po dogovoru med dvema škofijama. Ta rešitev prinaša celo vrsto problemov in često ne nudi navdušenemu misijonarju zadostno oporo v vsakdanjem delovanju, še manj pa oskrbo za stara leta.

Danes torej smemo in moramo govoriti o slovenskih misijonarjih, a ne o slovenskih misijonih.

Kaj napraviti? Omenjeni pisatelj KM ugotavlja, da so „v našem narodu še misijonske sile“. Gotovo so še in morda mi bo bralec priznal, da nismo v preteklih desetletjih odkrili vseh poklicev in jih primerno izoblikovali. Več bi bili lahko napravili in se bolj odločno souvrstili v mednarodno akcijo misijonstva.

Kaj napraviti?

IV

Bodočnost sloni na zgodovinskem podstavku, se opira na izkustva drugih narodov ter bo sad vsakokratnega versko socialnega položaja med Slovenci. Kako nakazati v tem trenutku celotni misijonski delokrog Slovencev, ko so pa naše misijonske sile deljene med matično skupnostjo in Koroško, Primorsko ter imamo istočasno aktivno središče v Argentini? Sedaj ko naši delegatje proučujejo slovenske probleme na zasedanju misijonske komisije v Sarajevu (Družina, 11. marca 1973, str. 8).

Naslednje misli nočejo biti praktičen program, ampak morda le cilj, h kateremu bi morali težiti.

Slovenci ne bomo imeli učinkovite misijonske in neodvisne akcije od drugih, dokler se ne bomo vrgli tudi na misijonsko znanstveni študij (1). Šele potem, ko bomo tudi v tem čutili neko samostojnost in torej neodvisnost od drugih, bo tudi naše organizativno središče učinkovito. Okrog sebe bi morali zbrati vse sile in jih usmeriti v uspešno in sistematično delavnost. Odkriti še toliko misijonskih poklicev, jih podpreti in pomagati pri izoblikovanju; obenem pa organizirati zamejno akcijo, ne glede na denarno pomoč, ki bo vedno zavisela od trenutnega socialnega položaja, izrabit vso duhovno podporo, ki je bila pri misijonarjenju vedno glavna sila. Zastonj se muči zidar, ako Gospod ne gradi hiše. In tu je vprašanje milosti!

1. Znanstveno teoretična priprava je bila povsod predhodnica in garancija uspešnega razvoja. Sodobne razmere zahtevajo, da bi dobili čimprej nekaj duhovnikov z akademsko izobrazbo misijonske znanosti. Ti bi naj z misijonoloških stolic na slovenski teološki fakulteti prižigali v mladih bogoslovcih smisel in visoko misijonsko idejo. Saj jo bodo morali ravno

ti posredovati našemu narodu in tako posredno prižigati poklice za širjenje vere. Ako se ne motim, imamo Slovenci trenutno samo dva doktorja misijonologije in še ta dva ne delata pri Slovencih.

Slovenskim misijonologom se odpira široko polje. Koliko teoretičnih točk bi lahko osvetlili ravno z našega stališča in tako doprinesli svetovni znanosti svoj delež. Menim, da ni pretirano, saj je naš Grivec ravno v vzhodnih vprašanih dosegel višek v svetovnih krogih. Zakaj se ne bi smelo ponoviti kaj podobnega še v misijonologiji? Geografski položaj nam je naložil posebno nalogo, da smo posredovalna točka, prehodna stezica med vzhodom in zahodom. Zgodovinsko smo najmanj obteženi z raznimi predsodki in torej poklicani, da teoretično pomagamo reševati svetovne probleme in razvozlati zgodovinske voze.

Zgodovinsko dejstvo je, da smo slovanski narodi z misijonološkega stališča za drugimi, kot da bi pri nas ne poznali „misijonske pomladi“. Nimamo nobene lastne misijonske družbe, ni slovanskih znanih misijonologov. . . Zakaj ne bi Slovenci tudi tukaj globoko zaorali trdo ledino?

Nadalje nas čaka neobdelano zgodovinsko območje. Sicer imamo lepo napisane življenjepise Barage, Knoblarja, Gnidovca, a kje je znanstveno zgodovinska slika vse naše akcije? Kdo je pregledal bogate rimske arhive; kdo je pripravil teoretično zasnovano misijonsko akcijo?

To bi bilo važno že danes, ko govori Družina o precejšnjem napredku v Sloveniji. (Družina, 11. marca 1973, stran 8).

Vse kaže, da bo za teoretika veliko dela, če bo kakšna težava, bo gotovo težava omejitve. S tega stališča je res vesela novica, da ameriški ljubitelji slovenskih misijonov zbirajo znamke, s katerimi bi radi ustanovili v Sloveniku štipendijo za misijonologijo. Duhovnik, ki bo čutil v sebi to poslanstvo, jo bo lahko izrabil in se pripravil za bodoče delo na rimski misijonološki fakulteti.

2. Vsaka večja akcija temelji na organizaciji. Vsak narod ima svoj misijonski organizativni aparat, ki ga vodi narodni direktor. Ni dvoma, da se ne bomo kosali, še manj pa merili z velikimi narodi, kot so Amerikanci, Francozi, Nemci ali Italijani. Tu ni vprašanja kosanja, tu je problem storiti svojo dolžnost. Vse kaže, da bi se dalo organizativno še veliko napraviti, čeprav razmere niso ravno rožnate.

Kronist bo zapazil, da slovenski letopis ne omenja narodnega direktorja za širjenje vere, čeprav je precej drugih komisij. Samo Koper ima misijonski svet. In vendar so znaki, da so misijonske sile tleče v narodu. To pomeni tudi bogato delo sobratov v zamejstvu. Koroška vzdržuje kar 153 domačih duhovnikov. Na Goriškem in Primorskem so tuje misijonske kongregacije našle kar lepo število misijonarjev Slovencev. Odkrile so jih tuje družbe, ker morda slovenskih ni bilo na razpolago.

V tem smislu je tolažilno obenem pa tudi malo otožno poročilo slo-

venskega predstavnika na zasedanju misijonske komisije v Sarajevu: „O precejnjem napredku v Sloveniji je poročal slovenski voditelj teh družb. Pomnožile so se molitve, darovi in misijonski poklici, dviga se poznanje misijonske problematike in zavzetost za njeno reševanje. Vedno manj je brezbriznosti za ta vprašanja med verniki in duhovniki.“ (Družina, 11. marca 1973, stran 8).

3. Cerkev na Slovenskem prinaša statistiko slovenskih misijonarjev: 72. V Afriki 38 in v Aziji 22. Dva škofijska duhovnika, 3 laični misijonarji, vsi drugi so pa redovniki in sicer prednjači 13 jezuitov, potem je 6 salezijancev in 4 lazaristi. Redovnic je 33, od katerih je 8 usmiljenk in 6 uršulink.

To je znak, da imamo Slovenci misijonarje; poročevalec iz Sarajeva ugotavlja: „Javljajo se duhovniki, redovniki in laiki, vendar ostane odprto vprašanje, kako jih na misijonsko delo pripraviti in kako jih vzdrževati. Za to naj bi skrbela posebna ustanova“.

Poleg narodnega središča torej potrebujemo neko ustanovo, ki bi tem duhovnikom-redovnikom pomagala pri dozorevanju poklica, pri iskanju škofije, kamor bi lahko šli na delo, in jim, tako kaže življenjska izkušnja, zagotoviti na koncu svojega dela primerno zatočišče in pomoč. Naša narodna razsekanost med več držav ne bi bila ovira, morda celo dobro, a to prepustimo božji previdnosti.

Pogled v bodočnost mora biti vedno poln optimizma in zaupanja v božjo previdnost. Znaki kažejo, da je naš optimizem utemeljen. Težave niso nepremostljive, nasprotno, morda so celo znak, da se za njimi skriva božja volja, ki nam oznanja lepo prihodnost.

Misijonar je vedno optimist. Končno je pa trpljenje le najučinkovitejše sredstvo in zagotovilo božjega uspeha.

Rim, 28. marca 1973.

* * *

37. Ker pa božje ljudstvo živi v škofijskih in župnijskih občestvih in v njih postaja na neki način vidno, morajo tudi ta pričati za Kristusa vpricho poganov.

Ne more naraščati milest obnove v občestvih, če ne bo vsaktero izmed njih razširilo področja ljubezni do kraja zemlje in če ne bo imelo podobne skrbi za tiste, ki so daleč, kakor jo ima za tiste, ki so njegovi lastni udje.

Na ta način vse občestvo moli, sodeluje in deluje med pogani po svojih sinovih, ki jih je Bog izbral za to nadvse odlično nalogo.

Da se ne pozabi na vesoljno misijonsko delo, bo zelo koristno vzdrževati zveze z misijonarji, ki so iz tega občestva izšli, ali pa s kako misijonsko župnijo oziroma škofijo; tako bo zveza med občestvi postala očitna in koristna za medsebojno spodbudo.

Misijonski odlok.

DRUGO DESETLETJE IN VOJNA DOBA

IZ PETDESETLETNE ZGODOVINE „KATOLIŠKIH MISIJONOV“

Petdeset let je razmeroma kratka doba, v kateri se more marsikaj spremeniti. „Katoliški misijoni“ pa so v glavnem ves čas ohranili svoj značaj splošnega misijonskega lista, s posebnim povdarkom na slovenskem misijonskem delu. A pod vplivom spremenjenih okoliščin v življenju sveta, Cerkve in naroda se je tudi vsebina in deloma celo oblika lista spreminjala. Prav tako so bolj ali manj dajali svoj pečat listu različni uredniki. Celó če je bil list sicer dolgo dobo pod enim in istim urednikom, je vendar prav tako doživljal spremembe, ker je pač urednik sam v teku svojega urednikovanja bolj in bolj rasel v misijonski razgledanosti in so tudi njegova časovno pogojna ustrojanja povzročala različne prijeme v usmerjanju in urejanju lista.

Za dobo drugega desetletja in do konca vojne oziroma izhajanja v domovini je na „Katoliške misijone“ bistveno vplival velik porast slovenskih misijonarjev in tudi vzporedni porast zanimanja in dela zanje v zaledju. Zato je vedno več poročil slovenskih misijonarjev in vedno več pobud njim v pomoč, pa vedno manj sestavkov splošnega misijonskega značaja.

Pač pa prinese vojni čas v „Katoliške misijone“ zelo opazni preobrat: Ker so zveze z velikim svetom domala pretrgane, slovenski misijonarji skoraj izostanejo in „Katoliški misijoni“ uporabijo priliko, da se pogloblje v misijonsko problematiko kot tako in da dajo podrobno spoznavati celotni misijonski svet v preteklosti in tedanjosti.

SODELAVCI

Preden pregledamo vrsto sodelavcev, ki so – poleg urednikov – polnili list s svojimi sestavki in ilustracijami v tej dobi, naj opozorimo na za nas danes nerodno dejstvo anonimnosti mnogih sodelavcev, in to ne le samo pri prevodih, ampak tudi pri izvornih obravnavanjih. Poleg tega nam manjka precej številka lista iz časa vojnega izhajanja v Ljubljani in je zato možno, da kakega sodelavca, ki je prav v tistih številkah kaj svojega prispeval, v drugih ne, ne omenimo.

Značilno je, kar zadeva sodelavce, da v „Katoliških misijonih“ začeni z drugim desetletjem skoraj povsem izpadejo mnogi, ki so bistveno sodelovali v prvem desetletju, zlasti iz vrst škofijskega klera. Verjetno je prišlo do tega, ker novi urednik dr. Jože Gračar ni bil tako komunikativna osebnost kot sta bila začetnik Andrej Tumpej in njemu sledeči dolgoletni urednik Jože Godina, ki sta bila kar oba več ali manj središnji osebnosti v slovenskem katoliškem javnem življenju. Kajpada je vplivala tudi že zgoraj omenjena okolnost pomnoženega števila sodelavcev-misijonarjev, pa tudi naraščajoči kader mladih sodelavcev iz Misijonske družbe same.

Lazaristi

Urednik **dr. Jože Gracar**, ki se je šel v času svojega urejanja celo izpopoljevat na misijonsko fakulteto v Rim, je ves čas svojega uredništva pač nosil levji delež lazaristovskega pisanja v list.

Od leta 1935 je zlasti v pogledu slovenskih misijonarjev in slovenskega misijonskega zaledja njim v pomoč postal urednikova desna roka tedaj še bogoslovec **Ladislav Lenček**, ki se je podpisoval s kraticami L. L., kasneje L. L. C. M., kolikor je svoje prispevke sploh označeval; ta se je poskušal celo v prvih misijonskih sestavkih literarne oblike in se je poskusil tudi v risarijah. Tik pred začetkom vstopa Jugoslavije v vojno je bil pritegnjen v uredništvo in bil v teku vojnega izhajanja v Ljubljani edini urednik, kot je bilo že omenjeno v prejšnjih sestavkih; to je pomnožilo njegovo pisanje v listu, ki je pa pretežno v zvezi s slovenskimi misijonarji ali pa je misijonsko propagandnega, organizacijskega značaja.

Ostale sodelavce-lazariste naj navedemo po vrsti, kakor so se pojavljali v listu. Nekaj jih je ostalo še iz prejšnjega desetletja, vedno več pa je že novih imen, iz česar se vidi, da se je mlada jugoslovanska provinca Misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega resno oklepala kot svojega specifičnega poslanstva zunanje misijonske akcije, poleg takozvanih „ljudskih misijonov“, duhovnih vaj in obnov širom dežele. Skoraj bi si upali trditi, da je mladi rod slovenskih lazaristov težil bolj v zunanje misijonsko delo kot pa v tipično in tradicionalno sodelovanje z dušnopastirsko duhovščino v delu za obnovo farnih občestev.

Od starejših lazaristov ostajajo v prvih letih drugega desetletja sodelavci: **Dr. Jakob Žagar**, **Matija Čontala** in **Tomaž Tavčar**; nanovo se pojavita s klenimi sestavki ravnatelj usmiljenk **dr. Alojzij Zdešar** in **Lovro Sedej**, provincial. Tudi „Belgrajski“, kot se je podpisoval začetnik **Andrej Tumej**, se še oglesi.

Od mlajših sodelavcev še iz prvega desetletja zasledimo kasnejšega kitajskega misijonarja **Franceta Jereba** (saj je nekaj številčk celo sam uredil pred odhodom na Kitajsko), sedanjega Rožmanovega življenjepisca, ravnatelja lazaristovskih bogoslovcev **dr. Jakoba Kolariča** in pokojnega Janeza Straška ter prevajalca, tudi že pokojnega **Jankota Beleta**.

Pojavijo se nova imena iz mladega rodu: **Martin Tekavec** s strokovnimi članki, **Klemen Mav** z bolj misijonsko literarnimi prispevki, **Jože Gregor**, sedaj v ZDA, **Karel Pokorn**, ki je kmalu odšel na Kitajsko in sedaj deluje v Ljubljani, zlasti pa z zelo solidnimi članki **dr. Stanko Žakelj**, sedanji provincial.

Sledi najmlajša močna skupina deloma še bogoslovcev ali komaj novomašnikov lazaristov, ki so v vojnem času takorekoč reševali „Katoliške misijone“ in jih vsebinsko zelo dvignili in obogatili. **Franc Sodja**, pobudnik novega misijonskega zanimanja med dijaštvom in najplodovitejši člankar, sedanji urednik; v vojni od bombe zadeti in umrli, mnogo obetajoči in **pridni štefan Bastič**; zelo globoki in strokovni **Stanislav Boljka**, sedaj v Sloveniji; visoko misijonsko izobraženi **dr. Anton Soklič**, ki je prvi od lazaristov dosegel misijonski doktorat v Rimu, sedaj v ZDA; **Tone Rupnik**, kot

prevajalec člankov, tudi v Sloveniji, in končno njegov sošolec **Mirko Kambič**, ki ni prispeval le prefinjenih duhovno-misijonskih sestavkov in opisnih člankov, ampak je sodeloval tudi z vinjetami in risbami (po zaporu sekulariziran živi sedaj v Sloveniji). Zasedimo tudi daljše poročilo o holandskem dijaškem misijonskem krožku izpod peresa nekdanjega njegovega člana, tedaj lazaristovskega bogoslovca **Ignacija Glinška**, ki je kot sin izseljencev iz Holandije prišel v Slovenijo v bogoslovje. Iz ljubezni do misijonov je tedaj vstopil v družbo tudi škofijski duhovnik **Janez Kopač**, sedaj župnik in superior v Torontu, Kanada, ki je takoj postal za Sodjem najdelavnejši sotrudnik lista, ne le z duhovnimi in strokovnimi članki, ampak tudi z misijonsko literarno novelo o misijonskem poklicu, ki je izhajala v celem letniku; on sam je tudi dosegel zaželjeni, čeprav kratkotrajni misijonski delokrog na Kitajskem.

Sodelavci drugih družb

Iz teh vrst je bil v tem času bolj ali manj stalni sodelavec „Katoliških misijonov“ v prvi vrsti **o. Hugo Bren OFM** s sestavki o Baragu in zadevi njegove beatifikacije. Iz iste družbe frančiškanov zasedimo **dr. Stanka Aljančiča** s poročilom iz mariborskega misijonskega zaledja, pa **o. Evstahija Berleca** z misijonsko pesmijo; v letnikih vojnega časa pa je bil stalni in zelo bogati sodelavec lista **o. Marijan Valenčak**, sedanji provincial v Ljubljani; tudi **fr. Bazilij V.** je objavil življenjepis enega številnih frančiškanskih misijonarjev-mučencev. Od jezuitov nemisijonarjev je z enim sestavkom sodeloval **o. Pavel Mesarič**, Hrvat.

Ena najplodovitejših sodelavk-redovnic je bila v vojnem času pred kratkim umrla učiteljica in vzgojiteljica, usmiljenka **s. Darina Konc**, ki je objavljala misijonske duhovne misli, otroške črtice in novele, misijonske pesmi in otroške ter druge misijonske igre; postavila si je misijonski spomenik.

Škofijski duhovniki in bogoslovci

V dobi drugega desetletja in vojnega časa, ki ji štejemo 11 let in v kateri so „Katoliški misijoni“ doživeli svojo dvajsetletnico, so bili listu vedno dobrodošli tudi sodelavci iz škofijskega klera, čeprav se v gotovih letnikih domala niso pojavljali, kot omenjeno zgoraj.

Najrednejša in najplodovitejša škofijska duhovnika-sodelavca, profesorja Škofiovih zavodov **dr. Franc Trdan** in **Jernej Pavlin**, ki sta se skozi celo prvo desetletje posvečala zbiranju in objavljanju poročil in člankov iz misijonskega sveta in zaledja, sta v naslednjem času skoraj povsem izpadla; nujno veliko delo je nadomestila deloma Agencija Fides, ki so jo pri uredništvu imeli le prevajati, pa delavnost urednika **dr. Jožeta Gracarja** ter pomočnikov-sokratov.

Pač pa je stalno navzoč, čeprav ne v vsaki številki, glavni slovenski misijonski pobudnik **dr. Lambert Ehrlich**, ki objavlja sestavke o papeških misijonskih družbah, opise iz misijonskih dežel, življenjepise velikih misijonarjev Cerkve iz preteklosti, in druge. Nasilna smrt l. 1942 je tega „očeta slovenskega misijonstva“ kot so ga „Katoliški misijoni“ ob nekem spominu

nanj proglasili, je listu in misijonom odvezla predragoceno strokovno pomoč. Od vodij papeških misijskih družb so pisali v „Katoliške misijone“ narodni predsednik DŠV za vso Jugoslavijo **dr. Josip Ujčič**, potem vodja DŠV za ljubljansko škofijo kanonik **Tomaž Klinar** in vodja Družbe sv. detinstva za ljublj. škofijo **Anton Čadež**, katehet.

Temeljite članke o budizmu in azijskih verstvih sploh ter o misijskih značilnostih večnega mesta Rima je obilno prispeval univ. prof. **dr. Vilko Fajdiga**. Tudi kasnejši belgrajski nadškof **dr. Josip Ujčič** je v času, ko je bil še prof. na teološki fakulteti v Ljubljani, sodeloval. Vedno pogostejši so članki univerzitetnega profesorja **dr. Alojzija Odarja**. Semeniški spiritual **dr. Ciril Potočnik** je objavil članek o misijonih v Marijinih družbah.

Svetnik Janez Kalan je v vojnem času pisal vzpodbujajoče članke in zlasti veliko v zvezi s svojo akcijo za Baragovo zvezo in „Baragove sestre“, kakor naj bi se imenovale članice nove slovenske misijske družbe, ki jo je nameraval ustanoviti na podlagi takozvanih slovenjebistriških šolskih sester. O Baragu in njegovih sodelavcih so iz vrst škofijskega klera pisali kar trije sodelavci: **dr. Franc Jaklič**, **mons. Viktor Steska** in pesnik **Silvin Sardenko** (kanonik **Alojzij Merhar**), ki je objavil premalo poznano prepe-snitev številnih Baragovih pisem, najznačilnejših za Baragov misijski poklic.

Pojavijo se še druga imena iz vrst škofijskega klera: **Jože Jagodic** (sedaj **mons.** in **dr.** ter župnik v Avstriji), **Filip Žakelj** (sedaj **dr.** in zaslužni baragovec v Argentini), **Ivan Sašelj** s sestavki o Knobleharju, župnik **Karel Čuk** o Baragovem misijonarju Lavtizarju in žup. **Vinko Lovšin** kot prevajalec.

V tistem času so se sodelavcem-lazaristovskim bogoslovcem pridružili tudi bogoslovci iz ljubljanske škofije, pred vsem z dragocenimi misijsko literarni prispevki, zlasti **France Kunstelj** in **Boris Kerč**, in s poročili in opisnimi sestavki **Jože Jurak**, zdaj duhovnik na Goriškem.

Na prvem mestu lista so bili kajpada objavljeni razni proglasi papeških misijskih družb, ki jih je podpisoval **nadškof mons. Celzij Constantini**, pa vzpodbudne besede listu od strani obeh slovenskih nadpastirjev **dr. Gregorija Rožmana** in **dr. Ivana Tomažiča**.

Laični sodelavci

Iz laičnih vrst je bilo v tem času le malo takih sodelavcev, ki bi pri-spevali članke splošno misijskega značaja. Omeniti je iz vojnega časa predsednico deklinke Dijaške misijske zveze, akademičarko **Ružo Kapus**, ki je v listu objavila skrben življenjepis ustanoviteljice Družbe sv. Petra Klaverja za afriške misijone Terezije Ledochowske. Dijakinja **Marica Bastič**, sedaj Cerarjeva v Torontu, je objavila svoj misijski nagovor na misijski prireditvi in neki **Stražar** poroča o misijonskem obisku skupine v Grobljah.

Pač pa so bile zlasti mlajše laične moči v tem času obilno pritegnjene v tedaj vpeljano novo obliko širjenja misijske misli: z literarnimi in ilu-stracijskimi elementi približati misijsko misel srcu in razumu. Pesnik **Joža Lovrenčič**, mlada pesnica **Marija Brenčič-Jelen**, pesnik **Karel Mauser**, pesnik

dijak **Jože Šmit**, novelist **Janez Borštnar** pod psevdonimom **Janez Gmajnar** in prevajalec **Karel Rakovec** so tu in tam obogatili strani „Katoliških misijonov“, slikar **Marjan Tršar** in slikarica **Grafenauer-Vogelnikova**, pa risarji **Janez Trpin**, **Romih**, **Beranek** in še nekateri ter arhitekt **Vlado Gajšek** so zlasti v času izhajanja v Ljubljani plemenitili zunanji izraz misijonske misli.

Živi in mrtvi

Koliko teh zgoraj imenovanih številnih sodelavcev „Katoliških misijonov“ danes še živi?

Od lazaristov: ta, ki ta pogled na preteklost KM sestavlja, dalje dr. Jakob Žagar v Sloveniji, Lovro Sedej v Srbiji, Franc Jereb, Karel Pokorn in Stanko Žakelj v Sloveniji, dr. Jakob Kolarič na Koroškem, Klemen Mav v Sloveniji, Jože Gregor in dr. Anton Soklič v ZDA, Franc Sodja in Ignacij Glinšek (bivši lazarist) v Argentini, Stanislav Boljka, Tone Rupnik in Mirko Kambič (bivši lazarist) v Sloveniji in Janez Kopač v Kanadi.

Glede drugih sodelavcev ne moremo o vseh vedeti, ali so še pri življenju in kje žive danes. A vsaj o nekaterih vemo to z gotovostjo: O. Marjan Valenčak OFM in dr. Vilko Fajdiga v Ljubljani, Jože Jurak v Gorici, Ruža Kapus v Ljubljani, Marica Bastič-Cerarjeva v Torontu, Karel Mauser v ZDA, Karel Rakovec v Argentini, Marijan Tršar in Grafenauer-Vogelnikova v Sloveniji.

Gotovo so zdaj že med mrtvimi lazaristi te dobe sledeči: dr. Jože Gracar, Matija Čontala, dr. Alojzij Zdešar in Štefan Bastič, ki sta skupaj padla pod bombami na Hrvaškem, in zdaj tudi že ustanovitelj Andrej Tumpej, ki je še doživel začetek našega jubilejnega letnika in celo napisal prvi članek vanj, a je pred kratkim umrl v Srbiji. Dalje so med umrlimi tudi že Janez Strašek, Janko Bole in Martin Tekavec.

Od ostalih so umrli: o. Hugo Bren OFM, o. Evstahij Berlec OFM in s. Darina Konc. Potem: dr. Lambert Ehrlich, Tomaž Klinar, Anton Čudež, mons. dr. J. Ujčič, dr. Alojzij Odar, svetnik Janez Kalan, dr. Franc Jaklič, mons. Viktor Steska in Slivin Sardenko. Potem Vinko Lovšin, France Kunstelj in Boris Kerč. Prav tako nadškof Celzij Constantini in oba slovenska škofa dr. Rožman in dr. Tomažič.

Od laikov gotovo ne žive več: Jože Lovrenčič, Janez Borštnar in Beranek...

Naj pokojni sodelavci pri Velikem misijonarju uživajo večno plačilo, še živim pa „Katoliški misijoni“ izrekajo srčno hvaležnost za njih sodelovanje še pred več kot tridesetimi leti in prosijo Boga, naj jim poplača za duhovno srečo že na tem svetu!

O slovenskih misijonarjih-sodelavcih

te najbolj cvetoče dobe dosedanjega slovenskega misijonstva bomo pisali posebej v prihodnji številki, kajti v tistem času se je njih število pomnožilo, ne najmanj tudi pod vplivom navzočnosti „Katoliških misijonov“ v slovenski božji družini.

L. L. C. M.

Ulica v Hong Kongu

ŠTUDENTJE IN MISIJONI

SESTAVIL FRANC SODJA CM, BARAGOVO MISIJONIŠČE

(Nadaljevanje.)

MISIJONSKEMU DELU JE POTREBNO IZOBRAŽENSTVO

Še bolj kot naša osebna korist, kot koristi zapadne omike, pa veže izobraženstvo in dijaštvo z misijonskim delovanjem življenjska potreba, da pri tem največjem podjetju Cerkve sodeluje tudi izobraženec. Velikih vprašanj, pred katerimi stoji novodobno misijonstvo, brez katoliškega izobraženstva sploh ni mogoče rešiti; težko jih bo rešiti s premajhnim sodelovanjem in mogoče jih bo rešiti, če se katoliško izobraženstvo prav resno in z zavestjo odgovornosti zavzame za to našo skupno nalogo.

Vse misijonsko delo je razdeljeno v dve glavni skupini: posredno delo v tako imenovanem krščanskem zaledju in neposredno delo v misijonskem svetu. V obeh območjih je izobraženec potreben.

Misijonsko delo doma

Izobraženstvo je glava vsakega naroda. Iz izobraženstva se pretaka v narod slaba ali dobra miselnost, zdrava ali nezdrava omika, velike misli in strašne zablode. Kar zdaj misli izobraženstvo, bo kmalu mislilo in delalo ljudstvo. Zato ima šolstvo tolikšen pomen. Kdor si osvoji dijaštvo, si bo osvojil narod.

Isto velja za misijonsko miselnost. Če bo dijaštvo misijonsko vzgojeno, bo misijonsko mislilo in čutilo izobraženstvo. Nužen nasledek bo, da bo ves narod misijonsko vzgojen. Dokler pa bo izobraženstvo stalo daleč od misijonskega dela, tudi narod v celoti za to delo ne bo imel razumevanja.

In v tem je prvi velik pomen izobraženstva in dijaštva pri misijonskem delu. Prav iz tega žarišča mora preiti misijonska misel v narod. Po misijonsko vzgojenih učiteljih, profesorjih, zdravnikih in sploh izobražencih katršnega koli poklica mora misel za misijonsko delo prehajati v narod.

Že samo s tem, da bo izobraženstvo pravilno misijonsko vzgojeno, bo opravilo za misijonstvo veliko poslanstvo, pa četudi se ne bi sicer lotilo drugega misijonskega dela.

A izkušnja uči, da izobraženec, ki spozna veličino in važnost misijonskega vprašanja, ne more ostati brez neposrednega poseganja v misijonsko propagando pri svojem narodu.

Preveč bi bilo naštevati vse mogoče načine te propagande. Saj je potrebno isto, kakor pri vsaki sodobni propagandi: tisk, predavanja, zborovanja itd. Dvojega ne smemo pozabiti: biti moramo sodobni in: gre nam za nadnaravne stvari.

Glavna naloga izobraženstva pa je, da dá znanstveno podlago misijonskemu delu. Vprašanja potrebnosti misijonske znanosti dandanes sploh ne obravnavajo več. Prihaja čas, ko bodo na vsakem vseučilišču poleg drugih

bogoslovnih znanosti podajali tudi misijonsko znanost. Že papež Pij XI. je rekel: „Dandanes nobeno važnejše delovanje brez znanstvene podlage ni uspešno in tudi misijonstvo se tej časovni zahtevi ne more odtegniti“. Iz tega prepričanja je prav on dosegel, da sta se v Rimu ustanovili kar dve misijonski fakulteti: na Propagandi in na Gregoriani. In vsak narod, ki hoče kakorkoli sodelovati pri misijonstvu, si bo moral za prihodnje delo postaviti trden znanstven temelj.

Koliko moči je že ostalo neizrabljenih, koliko je bilo neuspehov, koliko nerazumevanja, ker delo ni bilo oprto na temeljito preučevanje!

Kakor se je moral oče misijonske znanosti prof. Schmidlin truditi, da je utrl pot znanstvenemu delu sploh, kakor se je Robert Streit OMI s težavo dokopal do uresničenja načrta, da bi zbral slovstvo vsega sveta, kolikor je važno za misijonsko vprašanje, in s tem postavil najvažnejši temelj misijonski znanosti — tako bo še povsod treba časa in truda, da bo zamisel našla pravo razumevanje.

A brez tega bo vse prizadevanje majavo in nesodobno; najvažnejše pa je morda tole: še naprej se bo misijonstva držalo napačno mišljenje, da je to nekaj nezrelega, stvar gole gorečnosti, brez pomena za nas in brez velikih nasledkov v svetu.

Misijonska znanost v svoji veliki razsežnosti, zlasti, če se ji priključijo še pomožne znanosti, dokazuje nasprotno. Misijonstvo postavlja na tisto mesto, ki mu v znanstvenem svetu in v dejanskem življenju gre.

Prav zato, ker je misijonska znanost tako mlada, je pa izobražencem odprto široko neobdelano polje.

Nje nujnost terjaja nujnost sodelovanja izobražencev pri misijonstvu. Saj v tem jim nihče ne more nadomestiti. Z znanstvenim delom pa bodo utrdili misijonskega duha in delo ne samo v domovini, ampak morda še bolj koristili delu v misijonih samih.

MISIJONSKO DELO V MISIJONIH

Izobraženstvu pa se odpira širono področje misijonske dejavnosti predvsem v misijonih. Ne mislimo zdaj na misijonarje; ti so neogibno potrebni in morajo biti dandanes korenito izobraženi, če hočejo kaj doseči. Tudi ne mislimo na duhovnike, ki ostanejo v domovini kot dušni pastirji in vzgojitelji mladine. Ti se vsekakor morajo, posebno zdaj po koncilu, zavedati svoje naloge, ki jo morajo vršiti v prid misijonstvu prav kot dušni pastirji. Saj jim je zaupana celotna katoliška vzgoja naroda. Zdaj mislimo predvsem na izobražence kot izobražence, pa naj bodo laiki ali duhovniki, in na dijake kot dijake, ter na vse tisto katoliško razumništvo, ki se ni posvetilo neposredno misijonskemu poklicu. Kajti tudi to izobraženstvo je soodgovorno za napredek misijonskega dela.

Treba je vsaj v nekaj potezih pokazati možnost sodelovanja in njih mesto pri neposrednem misijonskem delu, pa bodo podani že tudi razlogi zanj.

Omenimo glavne:

Vsa teža misijonskega vprašanja je v tem, kako pokristjaniti poganke kulture posameznih narodov, kako prepojit vse njih življenje s krščansko

mislijo, kako zakoreniniti katoliško Cerkev v posameznih narodih. To osnovno misijonsko delo je tako obsežno in težko, da ga morejo izvršiti predvsem in skoraj edinole izobraženci. Rešujejo ga misijonarji-duhovniki. A ti so z naj-nujnejšim duhovniškim delom tako zaposleni, da se ne morejo zadostno posvetiti vprašanjem, ki jih je treba prav tako nujno rešiti. Zato jim morajo priti na pomoč izobraženci laiki: katoliški zdravniki, agronomi, inženirji, umetniki. Ti bodo vršili svoje misijonsko delo v misijonih samih. Prav tako pa tudi izobraženci, duhovniki in laiki, ki bodo iz domovine poleg opravljanja svojega rednega poklica pomagali reševati ta vprašanja. Vsem je odprto najvažnejše področje sodelovanja.

Najprej je treba urediti v misijonskih deželah žarišče katoliških izobražencev. Dosedanje misijonsko delo je to potrebo včasih premalo upoštevalo. Glavne moči so bile posvečene spreobračanju preprostega ljudstva. Uspehi so bili vidnejši, delo lažje, posebnih vprašanj skoraj ni bilo. A sprevideli so, da s tem spreobračanjem misijonsko delo zlepa ne bo doseglo cilja. Kajti srčika kulturnega življenja posameznih narodov je ostala nedotaknjena. Cilj misijonskega dela je pa predvsem ta, da pokristjani vse kulturno življenje. Na žalost so nam morali tudi v tem šele protestantje odpreti oči. Oni so imeli šolstvo za važno, zlasti višje šolstvo.

Prva skrb današnjega misijonskega dela je pomnožiti šolstvo, zlasti ustanoviti katoliška vseučilišča. In zaradi te neogibne potrebe se katoliški izobraženec nikakor ne more izogniti sodelovanju in pustiti, da te velike naloge rešuje preprosto ljudstvo. Kako hitro bi bilo vsaj za silo rešeno to vprašanje, če bi vsako katoliško vseučilišče in katoliški akademiki na vsakem vseučilišču v Evropi in Ameriki postavili za cilj svojega misijonskega dela zgraditev vseučilišča na kakem misijonskem ozemlju, kakor so naredili belgijski aucamisti in francoski akademiki v Lillu!. Ali če bi si dijaki vseh srednješolskih zavodov v posameznih deželah zastavili za svojo misijonsko nalogo zgraditev srednješolskega zavoda v katerikoli misijonski deželi!

Gojenci Misijonskega zavoda v Slovenski vasi so npr. v nekaj letih spravili skupaj sredstva, da so na Madagaskarju sezidali naši misijonarji cerkev-šolo, kjer je vsakdanji pouk za mlagaško mladež.

A to še ni vsa dejavnost. To bi bila le gmotna pomoč. Za ustvaritev katoliških žarišč je treba znanstvenega dela, je treba ljudi. Tista nova vseučilišča bi potrebovala profesorjev. Domovina ima navadno preveč kandidatov za srednješolske in vseučiliške profesorje. Kaj bi se ji poznalo, če bi nekateri od njih šli kot laični misijonarji v misijone? Zgovoren primer o tovrstnih krasnih možnostih je profesorica matematike Kristina Mlakar v Lusaki, Zambija.

Pa četudi ne bi šli v misijone, imajo izobraženci v domovini veliko možnosti za sodelovanje pri gradnji teh žarišč. Evropskim in domačim izobražencem v misijonskih deželah bi mogli pomagati izobraženci v domovini z znanstvenim sodelovanjem. Preučevali bi njihovo umetnost, modroslovje, pravo, družbeno življenje in vse panoge kulturnega sodelovanja; pomagali bi prepoznati vso omiko s krščansko mislijo; izvršili bi z onimi tam v misijonih vzajemno znanstveno delo, ki bi neverjetno veliko koristilo misijonskemu delu. Po mnogih katoliških deželah so to že pričeli. Medicinci proučujejo

tropične bolezni in iščejo uspešnih zdravil proti njim. Pravniki proučujejo kolonialno, kitajsko, indijsko, muslimansko, zamorsko pravo. V tem pogledu čaka znanstvenike še silno mnogo dela. Jezikoslovci imajo še vedno odprto področje za proučevanje različnih jezikov. Za mnoge narode misijonarji nimajo niti najnujnejših učbenikov. Agronomi bodo imeli zlasti v Afriki dosti dela. Umetniki so ponekod za domačo umetnost posameznih narodov že veliko storili. A v vsem smo šele v začetku in se še vedno zidajo bogoslužne stavbe v evropskih slogih. Zgodovinarji so zlasti v Franciji in Nemčiji že veliko koristnega izdali. Modroslovce čaka težka naloga zlasti v Indiji. (podobno kakor je sv. Tomaž po Aristotelovi filozofiji zgradil svojo Summo, tako bi morali danes na podlagi Vedante, ki vsebuje Aristotelovemu enakovredno modroslovje, zgraditi za Indijce krščanski modroslovni sestav.) Podobne naloge čakajo še tudi kitajski misijon, ki je trenutno nedostopen. Enako bi morali pod vidikom prilaganja preučiti vsa nekrščanska verstva in ohraniti, kar so dala posameznim narodom pravega. Odkar imamo Tajništvo za nekrstjane, kjer sodeluje tudi Slovenec, bi verjetno marsikdo lahko prišel na pomoč.

Vsega tega velikanskega dela, ki tu niti v površnih obrisih ni nakazano, maloštevilni misijonarji ne bodo zmogli. Morali jim bodo uspešno pomagati izobraženci v domovini.

Po državah, kamor se **hodijo šelat dijaki iz misijonskih dežel**, se ponuja izobraženstvu, zlasti akademikom nov način misijonskega dela. Te dijake morajo kako pridobiti. Pokazati jim morajo svojo Cerkev, privabiti jih k sodelovanju, z njimi skupno reševati vprašanja, ki se tičejo njihovih narodov, ter tako uvajati bratsko razmerje med vsemi narodi. Velikopotezno je pričel to delo belgijski lazarist Lebbe med kitajskimi dijaki. Mnogi so se vrnili kot dobri katoličani, drugi pa so odšli vsaj s prijaznim odnosom do katoliške Cerkve. V nasprotnem primeru pa so odhajali polni materializma in sodobnih zmot ali celo v službi komunizma. In ti so potem na visokih položajih, kakršne navadno dosežejo akademiki, ki se šolajo na tujem, pridobivali za brezboštvo, ko bi lahko bili apostoli krščanstva.

Najbolj se je med obema vojnama uveljavila **zdravniška akcija**. Ustanove kot npr. Würzburški zavod, FOMULAC pri aucamistih, organizacija Ad lucem v Lillu, so utrle pot uspešnemu in zelo plodovitemu delu medicincev pri misijonskem delu, bodisi da ti medicinci sami odidejo v misijone kot misijonski zdravniki ali pa da doma v svojem poklicu s preučevanjem, znanstvenim delom in pomožno zdravniško organizacijo pomagajo zdravnikom v misijonih. Po drugi svetovni vojni se je to delo zelo razširilo.

Zlasti v Afriki bi bila zelo koristna agronomska akcija, kakor jo vidijo aucamisti.

Povsod pa bi bilo neogibno potrebno **tiskovno delo**, in to v najrazličnejših oblikah. Izobraženci bi mogli sodelovati pri katoliških časopisih v misijonskih deželah, zlasti pri znanstvenih. Pošiljati bi mogli sestavke za razne druge katoliške liste. Nadalje je misijonom potrebno veliko katoliških knjig: verskih, znanstvenih, modroslovnih, slovstvenih. Katoliškim šolam, zlasti vsučiliščem in bogoslovjem, je treba knjižnic. Izobraženci bi mogli imeti smisla za priskrbo potrebnih knjig itd.

Pri vsem tem velikanskem in najraznovrstnejšem delu je izobraženstvo tako nujno potrebno, da brez njegovega sodelovanja misijonsko delo ne bo moglo napredovati. Še celo pa so minili časi, da bi v misijonih mogel kaj uspešnega storiti, kdor nima strokovne izobrazbe in dobrega poznanja jezikov.

Samo nekaj nakazanega je bilo, koliko pa že zlasti zdaj po drugi svetovni vojni nastaja novih organizacij, čisto svetnih, nekakih svetnih redov ali pa redovnih družb s posebnim poslanstvom kot so naprimer Medicinske sestre, sproti obveščajo misijonski listi, tudi Katoliški misijoni.

Iz te miselnosti in teh predlogov v bodočnost je nastajala misel, da bi tudi med Slovenci ustanovili Misijonsko dijaško zvezo. Predno pa je do tega prišlo, smo se razgledali po podobnih organizacijah v drugih krščanskih deželah, v Evropi in Ameriki. Nekatere teh organizacij še danes obstoje, druge so se spremenile, ostal je duh in iz tega duha in teh podjetij so nastale nove ustanove. Vsekakor bo treba raziskati čimprej, koliko je teh podvigov in kakšni so, da bo ob nastajanju kake nove oblike misijonskega dela laikov pravočasen in dober razgled po tovrstnem delu.

Ker pa s tem zgodovinskim pregledom, kako je nastala Misijonska dijaška zveza, ne posegamo v bodočnost, nas zanima, kakšen je bil položaj med dijaštvom v času, ko je na slovenskih tleh prav v burnih časih nastala ta organizacija.

(Sledi.)

MI VAM - VI NAM!

MI VAM dajemo vsak mesec za polovico povečane „Katoliške misijone“,

VI NAM boste pa kot jubilejni dar ob njih petdesetletnici podarili mal dar v lažje kritje povečanih stroškov.

Tako je zamišljena ta nabirka prostovoljnih, jubilejnih darov za letošnji letnik. Morda še nobena naša nabirka med naročniki ni bila tako zelo upravičena kot ta – pa vendar se naročniki le počasi zavzemate zanjo. Morda ste pa že odločeni, da doprinesete svoj prispevek, a odlašate... Prosimo vas prav lepo. naredite nam uslugo in pohitite! Ta številka je ravno polovico letnika in vseh teh šest števil je treba plačati... **Kdor hitro da, dvakrat da!**

Od zadnje objave so prispevali sledeči:

V Argentinii: Fani Jamšek, Buenos Aires, 5 pesov.

V Z.D.A.: Marija Mlinar, Cleveland, 2 dol.; Marija Marolt, Cleveland, 3 dol.

V Kanadi: Karolina Kastelic, Toronto, 1 dol.

V Avstriji: J. Šp., 3 dolarje.

V Franciji: N. N., Aumetz, Francija, 50 frankov = 7 dol.

Skupaj to pot zbranega 16 dolarjev in 5 pesov. Od preje 288.50 dolarjev + sedanje da približno 305 dolarjev dosedaj nabranega.

MISIJONSKA TISKARNA

Brat KAREL KERSEVAN CM, Belgija

K stranem, ki jih berem v prvih številkah letošnjega jubilejnega letnika Katoliških misijonov, bi morda še jaz primaknil skromen prispevek za obdobje, ko je mesečnik prišel „na svoje“ z začetkom misijonske tiskarne v Grobljah pri Domžalah.

Doma v Trstu sem mesečnik KM poznal in ga zvesto bral od vsega začetka ter po njem spoznal misijonsko družbo lazaristov. Že zrel fant si do tedaj še nisem bil na jasnem glede svoje življenjske smeri in poklica. Ob KM sem se ogrel za delovanje slovenskih sinov sv. Vincencija doma in v zunanjih misijonih. Z nekaj let mlajšim bratom, ki je tedaj odslužil vojaški rok – jaz sem ga nekaj let prej – sva se odločila za isti korak in prosila za sprejem v družbo pri provincialnem predstojništvu v Ljubljani in bila sprejeta. Treba je bilo priti do potnega lista za prehod čez mejo, ki pa ga oblasti takratnega režima niso bile voljne dati. Za pot v Argentino ga je bilo možno doseči v treh tednih, za sosednjo Jugoslavijo ne. Po dolgem predhodnem medvedovanju na policiji sem šel osebno h kvestorju s prošnjo, da nama podpiše potni list, ker je bilo vse drugo v redu. Postavil me je pred vrata z besedami: „Il passaporto non ve lo do...“ (Potnega lista vam ne dam...).

V petem mesecu brezuspešnega čakanja mi je novonastavljeni policijski uradnik skrivaj svetoval, naj se v zadevi obrnem na tedanjega našega škofa, sedaj že pokojnega msgr. Alojzija Fogarja, ki je res pri prefektu guvernerju dosegel za naju takojšnje potno dovoljenje – po petih mesecih.

Po enajstih začetnih mesecih v Ljubljani na pomlad leta 1929 sem prišel v Groblje za čas naslednjih 12 let do vojne. So to leta, ki odgo-varjajo tudi življenjski dobi Misijonske tiskarne, njenega nastanka, razmaha in nasilne ukinitve.

V Grobljah sem sicer najprej začel vrtnariti, kar je bil moj posel doma. Močno me je pa zanimalo in privlačilo vse, kar se je urejevalo in dopolnjevalo v novi, ob robu vrta stoječi stavbi. Ob njej so na prostem ležali deli strojev bodoče tiskarne, ki jih je monter očiščene in pregledane polagoma v notranjosti stavbe sestavljal v celoto. Živahna delavnost je vladala vse naskoli. Omenim le pokojnega brata Jožeta Obreza CM (umrl je v Tulearju na Madagaskarju 22. julija 1932), koliko se je trudil pri vlivanju čim boljših valjev iz posebne mase za največji tiskarski stroj (70 x 110 cm). Stroj jih je potreboval csem in zraven še za nademestno zalogo. Lažje je bilo delo z valjarji za drugi, „srednji“ stroj. To sta bila za začetek največja stroja v strojnici, največjem prostoru v

stavbi. Vzporedno je napredovala oprema stavnice, ki je poleg potrebnih priprav in materiala za ročno stavljenje dobila še mehaničen stavni stroj ameriške znamke Intertype. Ta stroj – pozneje se mu je pridružil še eden – je bil srce tiskarne.

Tehnični vodja in faktor g. Strnad je imel z nami začetniki, ki smo bili vsi redovni bratje lazaristi, težko delo, da nas vpelje v vsakemu določeno delo. Sam vešč vsega je moral od ročnega stavljenja k strojnemu, pa spet k lomljenju strani, nato k vlaganju stavka v polo na ploščo tiskarskega stroja ali na „marmor“. Tu se je začelo moje vajeništvo, ker so me določili za strojnika.

Priprava dobrega odtisa zahteva kaj truda in časa, posebno kadar so med besedilom razmeščeni tudi klišeji, pri katerih smo se posluževali tudi metode Kreidereliefzurichtung, se pravi, izrezavanja in lepljenja na podlago. Najbolj utrudljivo je bilo ročno vlaganje papirja; to je trajalo, dokler nismo dobili avtomatičnih vložnikov. Majhen račun: ob nakladi 25 tisoč izvodov Misijanskega koledarja z osmimi tiskarskimi polami, dve od njih v dvobarvnem tisku, je četrt milijona vložkov, kar pomeni 250 ur ali en mesec dela stojé ob stroju po osem ur dnevno. Za prvo vajo vlaganja je služil tisk ovitka Katoliških misijonov na srednjem tiskarskem stroju, z istim klišejem na prvi strani, kot ga ima letošnja marčna jubilejna številka. Za zgoraj omenjeno naklado Misijanskega koledarja pa smo razpolagali že z majhnim Automatic strojem. V misijonskem paviljonu na ljubljanskem velesejmu leta 1930 v začetku septembra je ta strojček javno tiskal ovitek za Mis. koledar za leto 1931: trikrat po 25 tisoč, kar v dveh barvah; zraven pa opravljal še druga dela. Zaradi vročine tistih dni so se valjarji na stroju s tri tisoči obratov na uro topili. Prelivali smo jih seveda sami; a pozneje smo tiskarsko maso zamenjali z gumijastimi valjarji.

Naklada KM ni bila tako viscka kot naklada koledarja; je pa dosegla 16 tisoč izvodov, dokler ni bilo ovirano in celo prepovedano pošiljanje lista na slovensko Primorsko. Največja pošiljka lista je šla vsa leta na Marijino družbo v ulici Risorta v Trstu.

Misijonska tiskarna je sicer nastala ob Katoliških misijonih in Misijonskem koledarju ter iz potreb drugega verskega tiska. A je pozneje prešla meje dolcčenih omejitev ter se je razvila v večje podjetje. Njeno zmogljivost je bilo treba zvišati z novimi prostori. Prvotna pritlična stavba je zrastle v enonadstropno in bila vsa zasedena, ker se je vsemu pridružila še klišarna. Pisarniški prostori so se celo morali umakniti drugam. Težki stroji, zlasti tiskarski, kot je bil nov avtomatičen znamke Planeta, in manjši, tudi avtomatičen Mercedes, so se pridružili prvotnim v spodnjih prostorih, strojna in ročna stavnica pa sta se selili v gornje nadstropje. Z novo ureditvijo je tudi odprava poslovala lečeno od knjigovezne. — Toda tedaj so bili že blizu usodni dogodki...

afrika pod drobnogledom

Oče EMIL ČUK, Tanzanija

Afrika ima skoro tristo milijonov prebivalcev, šest tisoč plemen, babilonsko zmešnjavo sedemstotih jezikov in sedemsto različnih verstev. Konec tega stoletja bodo prebivalci ostalih kontinentov štirikrat, Afričani pa sedemkrat številnejši. Ali bo Afrika še vedno velika uganka, kakor je danes?

Za zdaj je Afrika še nedognan svet. Kar ima Afričan povedati, morda še ne zna izraziti. Tu smo v znamenju priprav. Ta kontinent čuti lakoto po industriji, tiskarstvu, univerzi. Tu je v razvoju „pospešena zgodovina“: še vedno potujejo peš in v pirogah (v čolnu iztesanem iz debla), toda tudi že z letali.

V afriški Cerkvi je značilen njen sedanji uspeh. V tem zgodovinskem obdobju, ko je krščanstvo v Evropi v zatonu, v Južni Ameriki v zastoju, v počasnem napredovanju v Indiji in na Kitajskem, praktično brez vsakega vpliva med muslimanskim svetom v Severni Afriki, se pridružujejo Cerkvi milijoni novih kristjanov v črni Afriki.

Res je, da mnogokrat pojmujejo Cerkev kot katerokoli drugo družbeno ustanovo. Prav tako ni moč zanikati, da je krščanstvo na videz globlje prodrlo v razum, kot pa v srce spreobrnjenih. Druga boleča točka je mnogoženstvo, razširjeno tudi po krščanskih družinah.

Vendar pa je tolažilno dejstvo, da mnoge nauke Cerkve sprejemajo vdano, z vso dušo in iskreno. Druga opogumljajoča stvarnost pa je ugotovitev, da so izobraženci večinoma kristjani.

Dalje je treba reči, da je Afričan po naravi religiozen, kontemplativen in zgovoren. Zdi se, da je že po naravi namenjen za krščanstvo. Vendar ima tudi svoje lastne in pristne vrednote, s katerimi mora krščanstvo računati in se vanje cepiti. Tanzanijec, na primer! Čeravno so mu najprej Nemci in pozneje Angleži pomagali na pot zgodovine, ne bo mogel biti jutri kristjan na nemški ali angleški način, marveč po afriško, sicer bi izdal svoje tisočletne vrline. Te vrline je tudi Pavel VI. v svojem Sporočilu afriškim narodom lepo osvetljeval in gledal v njih zveličaven predmet razgovora za jutrišnjo krščansko Afriko.

Zares bi bilo težko odpustiti misijonarju, ki bi ubil kulturo v imenu krščanstva. Težava in občutljiva točka misijonarjevega dela tiči prav tu: medtem ko si prizadevajo sprejemati obrede in stara izročila, način življenja Afričanov, se izpostavljajo nevarnosti, da jih bodo imeli za sovražnike afriške kulture, kadar ne morejo in ne smejo odobriti določenih navad, ki očitno nasprotujejo veri ali pa morali.

Misijonarji se zavedajo tega izredno kočljivega položaja. Kljub temu ne jenjajo biti „zaljubljeni“ v Afriko. Njihova navzočnost je le še preveč potrebna v vsakovrstnem apostolatu. Vendar pa vedo, da delujejo v Afriki, ki je

docela različna od one, ki smo jo poznali v mladosti: delujejo v Afriki, ki jo razširajo politične in družbene razprtije, ki mnogo škodujejo evangelizaciji, če je že naravnost ne preprečujejo.

Od leta 1960, se pravi v dvanajstih letih neodvisnosti velike večine afriških dežel, mnogi vodilni oblastniki z nezaupanjem gledajo na misijonsko delo in urade. Religijo imajo za „opij za ljudstvo“, „uvožen in vsiljen površnik, ki se ga je treba otresti“ itd.

Nekateri škofje in duhovniki so v zaporu. Mnoge misijonarje so izgnali

in jih še izganjajo. Budno pazijo na katoličane in katehumene ter jih preganjajo. V nekaterih šolah in javnih prostorih so odstranili razpela. Razporoka in splav sta uzakonjena. Genocidiji, množični upori, dosledno opuščanje vseh zdravih starih izročil, ki ga uveljavljata agnosticizem in grobi posvetni duh, je odprta rana, ki zeva po skoraj vsem afriškem kontinentu.

Od šestinštiridesetih republik jih trinajst vodijo vojaške vlade, ki imajo oblast nad življenjem in smrtjo 140 milijonov oseb. Omenim samo primer Idi Amina, ki takoj v krvi zaduši najmanjšo opozicijo in ki je iz Ugande, ki jo je bil Stanley od kraja do kraja uredil in jo spremenil v „raj“, napravil – pekel.

Bivša angleška kolonija, neodvisna že deset let, preživlja dneve krvi po skrivnostni vojni s Tanzanijo. Pred dvema letoma je predsednik diktator brezobzirno izgnal postavnega predsednika Milтона Obote. Zdaj krvavo iztrebi vsakega nasprotnika: ubiti je dal Benedetta Kiwanuka, starega voditelja katoliške stranke. Poleti 1971 je izgnal Jude. Lanskega septembra se je lotil Indijcev: v devetdesetih dneh so morali zapustiti deželo. Novembra so prišli na vrsto Angleži. Vsi, ki so imeli poljedelske ali industrijske koncesije, so morali vse imetje izročiti domačinom, sami pa oditi iz dežele. Potem je izgnal zdravnike. Zdaj, se zdi, se bo Amin lotil misijonarjev. 58 jih je že izgnal; novim ne da več dovoljenja za vstop; tistim, ki so še v deželi, pa dovoljenja za bivanje več ne obnovi; tako drug za drugim odhajajo, kadar jim poteče rok.

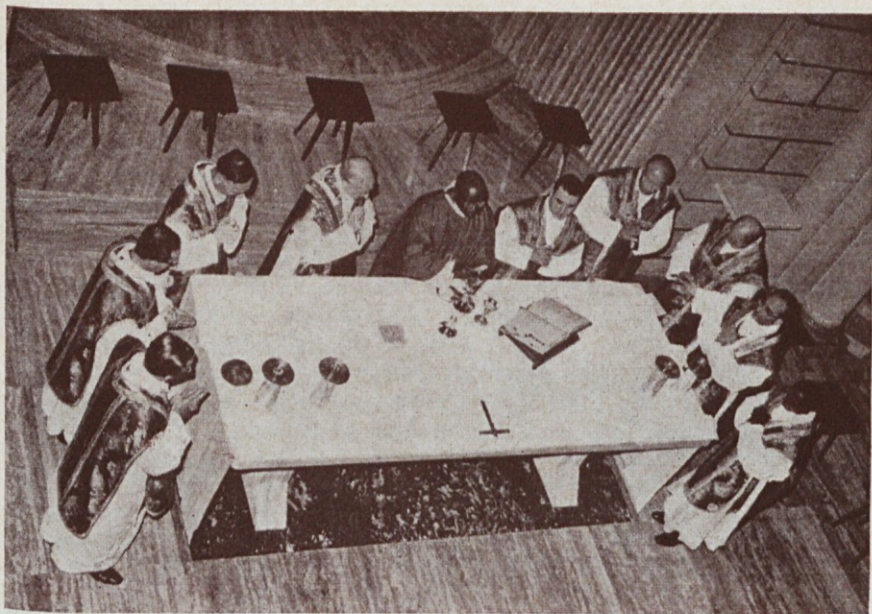
Kratek skok v Zambijo! Pred nedavnim so tu uzakonili splav v tehle primerih: 1. kadar je po mnenju treh zdravnikov v nevarnosti življenje matere; 2. kadar se je bati, da bo otrok rojen s kakšnim duševnim ali telesnim nedostatkom.

Od 1964, kar je Zambija samostojna, ni bilo zakona, o katerem bi bolj razpravljali in se mu upirali, kot je prav zakon o splavu. Pa ne ugovarjajo le katoličani. V prestolniškem mestu Lusaka je samo novembra meseca čez 300 žena podpisalo protestno pismo proti takšnemu „morilskemu“, „nečloveškemu“, „protikrščanskemu“ zakonu, ki „nasprotuje vsaki naši filozofiji o spoštovanju vsakega živega človeškega bitja“; prosile so narodne predstavnike in predsednika republike, da zakon ukinejo zaradi „pogubonosnih posledic, ki jih bo rodil med mladino, pa zaradi nevarnosti, da mlada dekleta vrže v vlačugarstvo“.

Lusaški nadškof Milingo je s svoje strani obrazložil, kako prav nič ni na mestu omejevanje rojstev v Zambiji, kjer „živi le 4,300.000 ljudi – le 16 oseb na kvadratni kilometer...“.

Zgolj ta reakcija in protest, ki ju naravno vodijo katoličani, utegneta v bližnji bodočnosti povzročiti prelom med Cerkvijo in državo, zapore, izgnanstva, zaplembe, preiskave, internacije, omejevanje ali popolno ukinjenje svobode besede in tiska, in še marsikaj.

Kadar krščanstvo povzroča „motnje“, je vedno preganjano. Panorama vsekakor ni rožnata in bodočnost je dovolj mračna. Zato vas prosim, da vključite v svoje molitve vzemirjajoči položaj, v katerem so danes afriški misijoni.

Tu v Tanzaniji smo vsaj doslej svobodneje dihali. Posamezni dogodki pa nas vznemirjajo. 22. januarja so na primer „portugalska“ letala (tako so govorili po radiu) z Mozambika priletela nad Tanzanijo in odvrгла nekaj bomb v okolici Songea.

Omenili smo že gverilo med Tanzanijo in Ugando. Na otoku Zanzibaru so 15 ljudi obsodili na smrt, ker so menda tihotapili precej vredno blago. Od 1970 je tu v veljavi zakon, ki tihotapstvo kaznuje s smrtjo in zasego premoženja.

Novi ženitveni zakon, ki velja od 1. maja 1971, dopušča in uzakonja razporoko in mnogoženstvo tistih poročencev (tudi kristjanov), ki soglasno to zaprosijo.

V dveh župnijah naše škofije – nedvomno se to dogaja tudi drugod – so učitelji odstranili razpelo iz šolskih prostorov s pretvezo, da so šole podržavljene (se pravi: odvezet jim je krščanski naziv!), da je vlada „neregiozna“ (spoštuje vsa verstva, ne da bi kateremu dajala prednost) in da je „nezakonito posiljevati vest onih, ki niso kristjani“.

Med ljudstvom je nemudoma nastopila odločna reakcija. V obeh krajih so starši in učenci s svojim afriškim župnikom na čelu v koretlju in s štolo v procesiji prinesli razpelo nazaj v šolo in zagrozili, da ne bodo več pošiljali otrok v šolo, če ne obesijo spet križev na šolske stene. „V imenu tega križa smo bili krščeni. Iz vere in ljubezni do križanega Jezusa so nam misijonarji pozidali te šole in bolnišnice ter so nas učili branja in pisanja“.

Morda se ti „ikonoborski“ izgredi ne bodo ponovili. Vendar pa dokazujejo, v kakšnem vzdušju in v kakšnih okoliščinah morajo danes misijonarji delovati. Naglica, s katero se širi agnosticizem in verska nebržnost, povzroča nemajhno zaskrbljenost. Verski pouk v šolah je vse težji, z vedno večjimi problemi združen. Tudi po podržavljenju šol je sicer formalno dvakrat na teden dovoljen verski pouk; a navadno ob koncu dopoldneva, ko so učenci duhovno in telesno utrujeni. Neredko pa ravnatelj po šolah ta pouk ukinejo, češ da se morajo učenci vaditi v obdelovanju šolskega polja ali pa urediti parade, manifestacije ali igre ob različnih državnih praznikih. Tako se pogosto nameri, da gre misijonar ali pa katehist osem do deset kilometrov daleč le zato, da ugotovi, kako verouka tisti dan ne bo!

Zdi se, da je oblast odsvetovala krščanskim učiteljem pouk verouka. Dejstvo je namreč, da se vsi branijo te službe in se opravičujejo, češ da so „vladni“ učitelji v republiki, ki dopušča največjo versko svobodo...

Takšen je položaj v šolah, ki jih obiskuje 50 odstotkov otrok. Kakšne možnosti pa so za verski pouk med drugimi 50 odstotki? Na splošno lahko zelo malo opravimo. Manjka sposobnih katehistov. Vsa finančna plat je skoraj izključno na skrbi župnije. Ljudje žive po razmetanih in osamljenih kočah, ki so druga od druge oddaljene tudi po več minut hodá. Tako mladina, ki ne hodi v šolo, razen nedeljskih stikov s cerkvijo, ne prejme nobenega verskega pouka do dne, ko se zanjo prične priprava na prejem zakramentov. Ta sicer intenzivna priprava pa traja le dober mesec, kvečjemu dva. Ni mnogo, a boljše nekaj kot nič. Misijonarji računajo s temi okoliščinami in z vedrim optimizmom skušajo storiti, kar pač morejo.

Utrinki

1. V bližnji bodočnosti se tudi v naši tanzanijski republiki obeta televizija, vsaj notranja, če si naša finančna zmogljivost ne bo mogla privoščiti tudi mednarodnega kanala. V Zanzibarju so prvič v zgodovini otoka lahko občudovali predsednika Aboud Jumbeja, ko je po televiziji govoril za deveto obletnico neodvisnosti otoka.

2. Mislim, da tudi potem, ko bodo v Tanzaniji namestili televizijo, določenih čisto afriških dogodkov ne bodo prenašali. Prizor, na primer, kako iz straha, da bi se kočá okužila, še vedno nosijo podnevi v senco kakšnega grma, ponoči pa pod varstvo zvezd umirajočega, ki ga polože na navadno rogoznicno in pokrijejo z enim samim kosom blaga.

Tako sem prvi dan po božiču naletel na Angeliko, kakih trideset let mlado gospo, ki sta jo dušila kašelj in vročina. Krstil jo je bil nekaj ur pred mojim prihodom neki sosed. Ponudil sem se, da jo odpeljem v bolnišnico.

„Ni denarja za bencin,“ se je upiral oče.

„Bomo pa nabirko napravili in plačali stroške,“ so se ponudili navzoči.

„Kaj pa vse to pomaga, ako je prišla njena ura?“ je modroval stari.

„Bolje bo, če kar tule umre...“

„Če je pa že tako, jo odnesite vsaj v hišo. Kaj ne vidite, kako dežuje? Ne čutite ostre sape? Jo hočete res umoriti, kot pobijete psa na polju?“ sem se jaz ojunalil.

Črni verniki po maši na misijonu misijonarja Zagorca v Ugandi, ki je sosednja Tanzaniji.

„V hiši zoprn dim moti bolnico,“ je sklenil starec.

Tako je Angelica dva dni po tistem umrla, ob zori praznika nedožasnih otrok. Pokopali so jo dva koraka od koče, ob robu njive, ki so jo orali starčevi sinovi, ko sem umirajoči delil zakramente.

Hiša se ni okužila. Nebo pa se je okrasilo z novo zvezdo.

3. Tudi v primeru, če bi res dobili televizijo v Tanzaniji, prav gotovo ne bi pokazali svetu odličnih apostolskih osebnosti, kot sta redovna brata Michel Mauro in Felipe Crespi, ali pa sestri Klementina in Francesca, čeravno so vsi ti že 10. januarja praznovali petdesetletnico svojega prihoda v tanzanijski misijon. Prav tako ne bodo pokazali ostalih zaslužnih misijonarjev. Najmanj seveda mene, ki sem pravi pritlikavec ob teh velikanih, četudi sem že 24 let v Afriki. Pogled na te misijonarje nam da globlje občutiti našo odgovornost za širjenje vere med pogani. Nikoli ne smemo pozabiti, da je širjenje krščanstva med nekristjani osnovna dolžnost božjega ljudstva. Potrebna je pomoč vseh kristjanov. Če ti niso dovolj misijonarji, utegnejo biti v pohujšanje in nemajhno oviro pri oznanjanju Kristusovega evangelija.

PRIČEVANJE USMILJENK

(Iz interne slovenske sestrskе publikacije „Doma 1973“, januar - februar, 1-2)

Te vrstice so iztrgane iz analov družbe usmiljenk, kakor jih pišejo danes. Objavil jih je slovenski list, ki ga izdajajo sestre zase. In kar je to pričevanje vzeto iz malgaškega misijona, kjer delajo tudi slovenske usmiljenke, bo dokument zanimiv in važen tudi za nas. To, kar se po koncilu toliko naglašā: pričevanje za Kristusa in Cerkev z življenjem – delajo usmiljenke že nekaj stoletij!

Sicer pa naj govore sestre same.

Naša predstojnica je rekla, da je namen našega poklica častiti Gospoda, kot vir in vzor ljubezni s tem, da služimo ubogim; to pomeni, da mora biti Hči krščanske ljubezni povsod na razpolago, kjer jo hoče Bog imeti. „Sprejemati“ pomeni prav to, biti na razpolago drugemu, ki nam ga Bog pošlje; še več: dati se dragovoljno drugim, pomeni upoštevati in dvigniti vrednost tistega, ki se nam približa. Takšno zadržanje izravna socialne, intelektualne, rasne in verske razlike. Če naš sprejem nekoga odbije, zavržemo to, kar nam je Gospod v tistem trenutku zaupal.

Znati moramo zapustiti Boga zaradi Boga, naroča sv. Vincencij; to se pravi: zapustiti morda samo za nekaj minut tisto, kar delamo: dobrohotno pogledati bolnika, mu dati čutiti, da se hočemo zavzeti zanj, ki je prišel in ki računa na naš sprejem, celo če je to samo za trenutek in če mora potem res nekoliko počakati, ker ve, da ne moremo drugače.

Ko smo odhajale iz Evrope, smo navadno zapustile dobro organizirane bolnice: tukaj se pa moramo spočetka boriti z najosnovnejšimi stvarmi, ki nas nekoliko zmedejo in zato morda ne sprejemamo vsega tako, kakor treba. Toda hitro se prilagodimo malgaškemu življenju in se vključimo v nove ekipe. Največja težava za sestre je prav gotovo malgaški jezik. Ko sem videla dolgo vrsto bolnikov in se zavedala, da še ne znam vprašati za ime, starost, stanovanje in da ne bom razumela odgovora, mi ni ostalo drugega kot dobrota, pozornost in spoštovanje, kar pa ni dovolj, da spolnujemo svojo dolžnost.

Druga težava, na katero tukaj naletimo, so domači, ki spremljajo bolnika v bolnico. Vsa družina ostane pri njem v bolnici. Otroci in žene ležijo pri njem, jedo iz istega krožnika itd... toda sedaj se je to že zboljšalo. Bolnica v Fianarantsoa je že ograjena in sprejema bolnike samo pri glavnem vhodu. Le za zelo težke bolnike dovoljuje enega spremljevalca, drugi morajo ostati zunaj in tam tudi prenočijo. V bolnico smejo samo v času obiskov. Vse to jim moramo dopovedati zelo dobrohotno in potrpežljivo.

Bolnik, ki pride v bolnico s podeželja, čuti novo okolje in vse, kar je s tem v zvezi. Ni navajen na rjuhe, preiskave, disciplino in zato zadeva zdaj

Slovenska usmiljenka s. Amanda Potočnik med malgaško otročadjo

ob eno zdaj ob drugo stvar. Moramo ga udomačiti in privaditi novemu življenju, ga vzgojiti, da se navadi na red in čistočo.

Lazarist g. Ozanne nam je nekoč rekel: „Je trpljenje, ki ga lahko odkrijemo samo z očmi ljubezni, z očmi, ki so same pretakale solzo, in prav tako je beda, ki jo moremo odkriti samo, če imamo srce, ki ni na nič navezano.“

In prav pri sprejemu v bolnico nam pomaga krepost uboštva, da bolnika bolje razumemo in mu bolje postrežemo. Pomaga nam, da se za nekaj trenutkov postavimo na njegovo stališče, ki čaka in trpi, ki upa, da bo našel nekoga, ki se bo zanj zavzel in mu olajšal trpljenje, nekoga, ki ne bo ravnodušen do njega, ampak ga bo sprejel z odkritosrčno ljubeznijo.

Vedno sem občudovala te utrujene bolnike, ki tiho čakajo, nič ne zahtevajo in se ne pritožujejo, ki so prišli od daleč peš in ne morejo nikamor več. In prav zaradi te ravnodušnosti imamo v bolnici težave z njimi, ker moramo podvojiti skrb in smo primorane znova in znova opominjati na red in čistočo. Isto je glede zdravljenja. Vse to povzroča napetost, preobremenjenost, pozornost in utrujenost, kar včasih tako otežuje ljubezniv sprejem in razpoložljivost.

Da bomo mogle ohraniti potrpežljivost in dobro voljo, moramo skrbeti, da naša ženska narava dá tisto, kar imamo najboljšega. Samo pomislimo, kako mati neguje bolnega otroka. To nam bo pomagalo, da bomo dobrohotne in vedre kljub odločnosti, ki jo moramo pokazati bolnikom. Privzgojimo si krepost potrpežljivosti, ki nas bo varovala pred razdraženostjo. Ne moremo govoriti bolnikom o Bogu z navdušenjem, če jim Bog sam ne govori preko nas. In če bodo naši stavki bolj ali manj „šepavi“, bo vse nadomestila naša

dobrota, uslužnost in smehljaj. Ne moremo dati nekaj, česar nimamo. In če bomo zanemarile obnovo vsakega jutra, če ne bomo iz vsakega obhajila črpale Kristusove ljubezni in gorečnosti, bomo samo zveneče cimbale. Bolj ko bomo združene z Njim, bolj bomo sposobne služiti drugim.

Že sama navzočnost sestre v bolniški dvorani ali pri kateremkoli delu vsakega spominja na neko dostojanstvo in zadržanost; že njena navzočnost opominja na večjo vestnost pri delu in mora tudi biti za vse navzočnost Boga, ki je vir veselja, življenja in miru.

Drugim se dati resnično veliko zahteva. Lahko je katera dobra organizatorka, a negostoljubna. Toda vedno imejmo pred očmi, da je Gospod tisti, ki ga sprejmemo, če ne, nam bo ob smrti lahko upravičeno očital: „Lačen sem bil in mi nisi dala jesti, bolan sem bil in mi nisi postregla...“ Kar storimo najmanjšemu njegovih bratov, njemu storimo!

* * *

Podobno pričevanje je bilo slišati na sestanku sester, ki gredo vsak dan na svoje delo na podeželje. Ena od njih, ki deluje v Andemaki, pripoveduje:

Med uboge prištevamo najprej gobave bolnike, ki jih je tu zelo veliko; nato tiste, ki niso čisto normalni in pridejo vsako jutro prosit obrok riža, ter reveže v okolnih vaseh. Toda med njimi najbolj trpe tisti, ki so zapuščeni od svojcev.

Tako je med njimi tudi mnogo otrok, ki spadajo, kot pravijo, v „socialni problem“, ker nimajo nikogar. Misijonar se jih je usmilil in sprejel v svojo hišo. In ker ve, da potrebujejo tudi mater, jih je zaupal sestri Mariji Thomas, ki jih vzgaja.

Med uboge spadajo tudi stari ljudje, ki beračijo; sicer jih ni toliko kot v Androy; potem žene, ki so jih možje zavrgli, posebno ob rojstvu otroka. Te žene navadno delajo po ves dan v podjetju za kavo in dojenčki čakajo nanje prav do večera. Ubogi so tudi bolniki po vaseh, kjer ni nikogar, ki bi skrbel zanje. Ti se raje zatekajo k čarovnikom, kot bi šli v mesto v bolnico. Misijonar jim daje zdravila, matere in otroke je pa zaupal sestram.

Ubogi so tudi tisti, ki nič ne prosijo, ki pa pridejo 40, 60, včasih tudi 100 km daleč, ki nikogar ne poznajo in se zato zatečejo na misijonsko postajo. Hočejo in prosijo, naj jih pridemo pogledat na dom. In če sem še tako zaposlena, pustim delo in grem, da jih pozdravim, spominjajoč se Gospodove besede: „Tujec sem bil in ste prišli k meni...“

Med uboge prištevamo tudi dekleta, ki živijo na podeželju, kjer nimajo priložnosti, da bi se naučile brati in drugih stvari, ki se zahtevajo od žene. In končno so ubogi tudi dečki in deklice, ki bi se radi posvetil Bogu, pa jim velikokrat nasprotujejo in celo prepovedujejo moliti.

Vsak ve, da na vzhodu Rdečega otoka nastane doba lakote. V tem času smo dolžne skrbeti posebno za starčke. Drugi, ki so še močni in zdravi, dobio delo, da se preživljajo.

K nam prihajajo ob vsakem času. Treba bi bilo določiti „uradne ure“ za razdeljevanje hrane itd... vendar se še kar naprej ravnamo po tem, kot nam je naročal sv. Vincencij: „zapustiti Boga zaradi Boga“.

PREKORISTNI BAMBUS

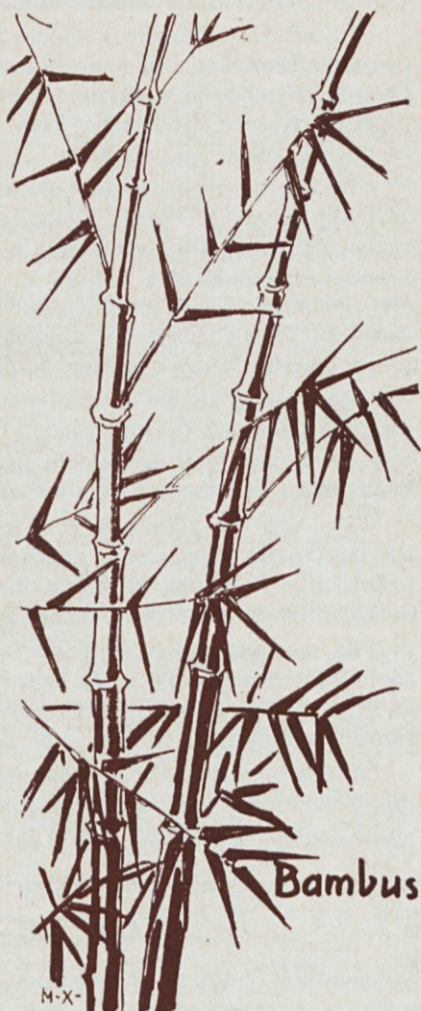
Napisala in narisala S. KSAVERIJA PIRC O.S.U., Bangkok

Nekoč sem vam pisala in ste tudi objavili o pagodi Enajstih bambusov. Pa naj napišem še nekoliko o tem nadvse koristnem trstu. Daljni Vzhod je njegova domovina. Težko je dognati, koliko je vrst bambusa. Slovar Larousse pravi, da jih je kak ducat. Enciklopedija piše, da jih zna biti 50. Star Kitajec pa mi je zatrdil, da jih je več kot 500. Slovar pravi, da doseže višino 25 m., enciklopedija podvoji to število, sama ga pa še nisem merila.

Večina vrst ima votlo steblo, nekateri bambusi se pa tudi polni. A vsi brez izjeme so trdni in odporni brez primere. Bambus raste tako hitro, da ga človek skoro vidi rasti. Pravijo, da zraste en meter na dan. Zato tudi je na Kitajskem reklo, da je treba pogledati, kam se vležeš na gozdna tla. Zgoditi bi se znalo, da se vležeš na mlad bambus, v jutru pa bi z grozo dognal, da te je predrl skozi in skozi.

Bambus srečamo v vseh državah Azije. Včasih ga vidimo kot šop velikega trsja ob robu vasi, drugje zopet tvori cele gozdove. Njegova korist je izredna.

Nežni poganjki bambusa so okusni kakor šparglji. Revnim so vsakdanja hrana. Pripravljajo jih pa tudi kot konzerve in razpošiljajo po vsem svetu. Na mizo pa prihaja tudi v obliki čaš in čašic vseh velikosti. Votlo steblo bambusa ima vozle, ki so nepremočljivi. V Chieng-

Bambus

maju izdelujejo vsakovrstne posode iz tanjših in debelejših debel bambusa. To so lonci in sklede, ki se ne razbijejo, če padejo na tla. Popotnikom skozi gozdove ni treba nositi s seboj loncev. Urežejo si jih kar iz bambusa, kuhajo v njih riž in vrejo vodo za čaj. Bambusova dolga votla stebela služijo kot cevi, ki dovajajo čisto vodo iz gorskega potoka prav v vas. Po kočah pa hranijo vodo v visokih bambusovih loncih, kjer ostane hladna kljub dnevni vročini.

Iz nežnih bambusovih stebel izdelujejo torbice, pasove in predvsem ponjave. Domačini jih razgrnejo po tleh in sladko spe na njih. Kdor pa ima posteljo, jo razgrne čez blazine, ker je tako spanec mnogo bolj prijeten. Košare in košarice vseh vrst, kakor tudi stoli, naslonjači, mize in mizice, vse je iz bambusa.

So pa še druge vrste bambusa z nežnimi listi, ki jih rabijo kot zdravilo za razne bolezni. Godba se poslužuje votlih stebel bambusa na razne načine; piščali vseh vrst že od pamtiveka razveseljujejo Kitajce kakor tudi bambusova violina in celo orgle. Ta zadnja leta pa se zelo širi „ankalu“. To je skupina štirih bambusov različnih debelosti, povezanih na poseben način. S spretnimi tresljaji lahko proizvajamo mnogoglasno glasbo, pravi orkester. Tudi naš zavod Mater Dei ga že ima.

Reka preti, da se bo razlila čez polje. Vaščani brž posekajo krepke drogove bambusa in jih zasadijo po strugi. S prožnimi poganjki spletejo oviro med temi drogovi in jo zasujejo s kamenjem in prstjo. To bo držalo reko v redu do konca žetve.

Vse kočice po siamskih gozdovih so zgrajene iz bambusa. Stene in tla pa tvorijo bambusove rogoznice. Bangkok, milijonsko mesto, zida nebotičnike iz betona in stekla. Za ogrodje pa služijo bambusova stebela, dolga, prožna, neizprosno trdna in nezlomljiva.

Za mostove nad hudourniki in za brvi med rižnimi polji so bambusovi drogi neprecenljivi. Za vožnjo po reki in za prevažanje živine in živil pa služijo splavi iz bambusovih drogov. Plotovi okrog vasi ali posameznih kmetij so seveda tudi iz bambusa.

Rekla bi, da je vse povedano o bambusu. Toda, ne. Bambus rabimo tudi kot simbol. Vsi vemo, kaj pomeni „bambusova zavesa“. Slišali smo tudi o „udarcih bambusa“, katerih so bili deležni tudi nekateri misijonarji.

OB 50-LETNICI

„Katoliški misijoni“ naročnikom, naročniki „Katoliškim misijonom“!

MI VAM — 48 strani namesto 32, VI NAM — svoj dar v jubilejni sklad!

naši misijonarji pišejo

JAPONSKA

Iz Maiko nam piše usmiljenka sestra BENJAMINA KARDINAR sredi lanskega leta:

„Iskreni Bog povrni za vaše razveseljivo pismo in zelo dobrodošel dar 100 dolarjev. Naši slovenski rojaki v zamejstvu in izseljenstvu ste res neutrudni v svojih žrtvah v pomoč svojim misijonarjem. Molitev hvaležnih src naj spremlja vsa vaša pota.

Na naši misijonski postojanki se delo kar lepo razvija, bodisi v karitativnem, socialnem ali katehističnem smislu. Zavod stoji na griču v prav lepem kraju blizu morja, zato rade prihajajo sem razne skupine fantov in deklet s svojimi voditelji na enodnevno duhovno obnovo, včasih so tudi razna srečanja in zborovanja laikov ali redovnih oseb. Nadalje prihajajo sem katoliški skavti, ki jih z Jezusom v kapeli kar slovesno sprejememo. Naši dve sestri Japonki, ki sodelujeta pri njih vodstvu, si ob tej priliki tudi nadeneta široko skavtsko kravato okrog vratu in se ustrojita prav po njihovo.

Za veliki četrtek zvečer so se pri nas zbrali verniki treh župnij k bogoslužju. Kljub slabemu vremenu je prišlo predvideno število okrog 160 katoličanov k slovesnosti, tako da je bila kapela napolnjena do zadnjega kotička. Za začetek smo imeli v dvorani otroškega vrta skupno večerjo, nekaj agape, duhovniki, verniki in me sestre. Sledila je sveta maša s koncelebracijo štirih duhovnikov raznih narodnosti, umivanje nog 12 predstavnikov apostolov, in tako naprej. Vroč

skupna molitev, vzneseno branje, pa skupno petje, vse je bilo en sam spev edinosti in ljubezni v Kristusa. Po sveti maši je sledil ponovno kratek nagovor duhovnika, za tem dveh japonskih laikov, končno se je odzvala vabilu še naša prednica. Vsi zadovoljni in v veselem razpoloženju so se udeleženci vračali na svoje domove.

V isti hiši v Maiko, kjer je provincialna hiša usmiljenk na Japonskem, deluje druga slovenska sestra KATARINA JANČAR. Tudi ta se zahvaljuje za dar 100 dolarjev in pravi, da ga je izročila ravnateljstvu sester za kritje velikih stroškov komunitete; zlasti šolanje mlajših japonskih sester veliko stane, kajti vstopijo še manj izobražene, pa jim je treba izobrazbo, zlasti bolniško in šolsko dopolniti. Tudi je pred kratkim umrla sestra ogrske narodnosti, pa je pogreb veliko stal, kajti pokopališče je zelo daleč na hribu; duhovnikov in sester pri pogrebu ne sežigajo.

„Tukajšnja provinca je po več letih urejanja postala japonska. Kaže, da bodo vsaj nekaj časa ostale z Japonkami tudi ameriške sestre, dočim bo vizitatorica v kratkem Japonka; sedaj se mudi v Parizu, potem gre malo v Ameriko, nato se vrne in prevzame odgovorno službo. Me, ki smo prišle sem s Kitajske, bomo morale najbrž oditi, a kdaj, še ne vemo.

Prav lepo se vam zahvalim za pismo, polno vsebine. Na smrt se pripravljam že od mladih let. misel na vesoljno sodbo, ki bo razodela vse skrivnosti, me je spremljala vedno in povsod. Tudi sedaj nočem nič drugega kakor izpolnjevati božjo voljo. Niče-

sar prositi, ničesar odkloniti. Dela imam veliko in težkega: na vrtu, pomagam v perišnici, likam in opravljam razna dela pri hiši, kajti sestre vedno prihajajo in odhajajo.

Dobri nebeški Oče naj vam in vsem dobrotnikom stotero povrne, v ta namen veliko molim.“

V Osaki deluje tretja slovenska usmiljenka na Japonskem, s. JOŽEFA ŽUPANČIČ, od katere imamo dve pismi, eno s srede junija lanskega leta, drugo s konca februarja letošnjega. Takole piše:

„Bog povrni za vaš dobrodošli dar!

Tukaj imamo že 115 pohabljenih otrok od novorojenčka do 16. leta. Le malokateri more sam jesti ali hoditi. Osebjia z zdravniki vred je skoraj toliko kot bolnikov, tako se zavzemajo zanje, da jih popravijo ali ozdravijo. Škoda, da nimamo kaj več sester, kajti nas je samo deset, vsi drugi so laiki. Ubogi otroci, starši jih zelo ljubijo in jih vzamejo vsako soboto popoldne do nedelje zvečer domov, da se malo razvedre, razen operiranih.

Me sestre Slovenke na Japonskem se imamo po navadi, smo še precej pri zdravju kljub starosti in smo zadovoljne, da lahko še delamo to in ono. Za nas starejše se je delokrog zelo spremenil, kajti nismo pripravljene za moderno skrbstvo, a skušamo toliko več pomeniti z molitvijo in žrtvijo.“

V drugem pismu se sestra zahvaljuje za življenjepiš škofa Gnidovca, ki smo ji ga poslali, in pravi:

„Kakšen svetnik in mučenik! Z veseljem sem knjigo prebrala in napolnila mojo ubogo grešno dušo z lepimi zgledi. . . o, da bi jih mogla posnemati!

Knjigo bom zdaj poslala moji sestri Arkadiji v Jugoslavijo, ker jo bo zelo zanimala, saj je bila že tiste čase v tistih krajih, kjer je delal svetniški Gnidovec. Sedaj je že 15 let na Gledjane na Kosovem polju. Pomagala je g. Bajuku do lanskega leta, ko je šel v domovino, zato ga je zdaj nado-

mestil novi župnik domačin šiftar, ki prav sedaj zida novo cerkev in župnišče in dom za sestre. Moja sestra je tam skupaj s sosestro šiftarko in imajo veliko dela. . .

Pri nas se imamo po navadi, mnogo otrok, mnogo dela; kako so ljubki tile Japončki!“

FORMOZA

Dr. JANEZ JANEŽ je maja letos praznoval sam zase 25-letnico, odkar je odšel v misijone. Ker zadnje čase le malo piše, obljublja, da bo ob tej priliki napisal za Katoliške misijone daljše pismo, v katerem bo povzel zgodovino svojega misijonskega življenja in delovanja. Z veseljem in kar z nestrpnostjo pričakujemo ta njegov zapis, da ga objavimo, in prav zato še nismo kaj več mi sami napisali o četrtrstoletnem misijonskem žrtvovanju tega slovenskega laičnega misijonarja, ki je vzbudil pozornost v vesoljni Cerkvi. Pač pa smo na povabilo argentinske Svobodne Slovenije sestavili za letošnji Zbornik Svobodne Slovenije daljši povzetek zdravnikovega misijonskega življenja.

Sam misijonar nam je v zadnjem času čeprav kratko, a trikrat pisal in vsaj kake drobce iz njegovih sicer privatnih pisem lahko objavimo tudi njegovim misijonskim prijateljem, ki smo pač vsi bralci Katoliških misijonov.

V pismu z dne 15. VIII. 1972 piše:

„Srčno se zahvaljujem vam in vsem dobrotnikom za 200 dolarjev, ki ste mi jih poslali potom misijonarja Rebola.

Redko se oglašam, nimam nič novic. Sem že 24 let zaprt v bolnišnici in vedno isto pesem pojem. Novico o otoku poznate iz časopisnih poročil. Delo in življenje je pa še vedno normalno kot vseh zadnjih 20 let.

Če bo šlo vse po sreči, bo prihodnje leto mimo 25 let mojega dela v tej deželi in takrat se bom zjezil ter skušal za 25-letnico za KM napisati nekaj spominov na ta leta.

Ź menoj je v vsakem pogledu vse

v redu, zdrav sem in mnogo delam. Delo je ne le nezmanjšano, ampak se celo povečuje in v nobenem letu moj operacijski register ni zabeležil toliko operacij kot letos. Vprašanje je le, kako dolgo bom zdržal. A to ni v mojih močeh. Nebo naj odloči.“

Iz pisma z dne 5. XII. 1972:

„Veseli božič! V redu sem prejel Vaše pismo. Vidim, da ste navdušeni nad pisanjem tiste italijanske revije. Sam sem šele pred nedavnim dobil revijo v roke, niti polovico nisem prebral, sem se zjezil in jo raztrgal. Nijam rad, da o meni pišejo in še vse narobe. Piše, da sem želel postati duhovnik, mama pa je želela, da postanem zdravnik... ravno obratno! Piše, da sem želel v Avstriji študirati, a da se mi želja ni nikdar spoznala...“

Študiral sem dejansko v Gradu in imam doktorsko diplomo graške univerze z dne 28. maja 1937... Dva patra sta prišla za par tednov na otok in bila nekaj časa tudi v Lotungu, menda sta italijanska jezuita. Prišla sta iz Rima in sta me med operiranjem fotografirala in sem jima medtem to in ono rekel. Kdo jima je o meni podatke dajal, ne vem, morda moja operacijska sestra kamilijanka, ki mi že 15 let pomaga v operacijski sobi in je šla celo moje domače obiskat v Ljubljano. Sam nisem hotel žrtvovati prostega časa, da bi z njima govoril. Celozelo sem ju prosil, naj o meni nič ne pišeta in sta mi to obljubila... V L'Osservatore Romano malo bolj dostojno piše o vsem. Lepo prosim, da ne pisarite več o meni, ker nima smisla, da me delate velike-

ga, ker nisem nič drugega kot običajen delavec v bolnišnici. Če sem kdaj kaj pisal za KM, sem to storil radi vas, da bi vam na kak način povrnil, ko ste mi pomagali na Kitajsko. Seveda pa se je v teh 25 letih zgodilo na moji poti mnogo več, kot sem sem in tja v pismih zapisal. Najlepše v človekovem življenju itak vsak sam zase hrani in tega je na moji dosedanji življenjski poti ogromno! Ne verjamem, da bi na kak dopust mislil in se šel po svetu kazat – a nihče ne pozna bodočnosti – moje življenje je tu in za bolnike. Za bodočnost imam samo eno željo: med delom bi rad naredil tisti veliki korak z zemlje v večnost...“

Pismo z dne 23. aprila 1973:

„Prejel sem ček, ki ste mi ga poslali preko ZDA. Prisrčna hvala vam in vsem, ki so kaj prispevali! Za mojo 25-letnico misijonskega delovanja sem bolj zaposlen kot kdajkoli in vam odkrito povem, da ne najdem ure proste, da bi se spravil k pisanju, kot sem obljubil. A leto je še dolgo in bom obljubo izpolnil. Zaenkrat sem namesto pisanja poslal za vašo tombolo dva zavitka malih kitajskih spominov. Poslal z dobrim namenom, in če boste imeli sitnosti s carino in stroške, se ne jezite preveč...“

Kako se bomo jezili, dragi naš misijonar! Silno smo veseli te novice o vaši pošiljki in tudi zagotovila, da nam boste kaj več pisali. Oboje bo razveselilo vaše številne misijonske prijatelje. – To je naš odgovor našemu misijonskemu zdravniku!

Po daljšem času se nam je oglasila tudi misijonarka s. KALISTA LANGERHOLZ FMM, ki tudi deluje na Formozi:

„Od 5. avgusta 1972, ko sem prejela pismo misijonarja Rebola in v njem bogat ček od vas, odlašam s pisanjem. Najprej glavno: globoko hvaležen Bog plačaj in Marija za vso slovensko bratovsko dobroto, s katero sledite slovenskim misijonarjem s tako nesebičnostjo.

To pismo pišem iz Hong Konga, ker je bolj varno in sigurno, da pismo dobite. Ne pišem nikamor veliko: po zadnji nesreči mi zdravje ni trdno, sem bolj hitro utrujena. Delo, ki ga imam vsa ta zadnja leta, je pa še vedno isto: vzgoja našega kitajskega redovnega naraščaja, ki vzame vse moje moči in ves moj čas. Kako dolgo se da, hočem in moram delati. Letos imam že 60 let, saj ne bo več dolgo, ko bom aktivno misijonsko delo odložila in v tihoti molitve nadaljevala misijonstvo. Vse zgleda, da je današnjemu svetu bolj potrebna molitev kot vsa razgibanost, iskanje in vznemirjanje. V našem redu je še vedno poglavito misijonsko delo: češčenje izpostavljenega Najsvetejšega, posebno v poganskih deželah. Ko ne bom več aktivno delala, bom še bolj misijonarka, ko bom kleče pred Najsvetejšim molila za svet okrog mene, ki hiti za vsem, kar mine, in išče, česar ne najde, ker ne pozna Boga.

Že dolgo se nisva videla z dr. Janežem. Po naših dveh mladih sestrah, ki v njegovi bolnici obiskujeta bolničarsko šolo, vem, da je v neprestanem delu kot vedno, ljubljen od bolnikov, ki vedo, da je njegovo življenje samo njim posvečeno. Ne vem, če je takih kot on veliko na svetu. Ko vse hiti za denarjem in sijajem, on dela v tihoti; zavest, da dela za Boga in Njegovе uboge, je njegovo edino plačilo.

Mislím, da sem vam povedala, da bo kmalu dve leti, ko sem šla na odih v Evropo in bila mesec dni doma v Mariboru. Imela sem več misijonskih predavanj, predvsem po frančiškanskih skupnostih; ko sem šla nazaj v misijone, sem bila vesela; saj tu se duša čuti bliže Bogu.“

Sestra MARIJA ROZARIJA BRILEJ, iz družbe Pomočnic vernih duš, je tudi na Formozi. Od nje imamo dve pismi. Prvo je z dne 20. VIII. 1972. V njem tole poroča:

„Zahvalim se za ček, ki sem ga prejela po g. Rebolu. Vročé se zahvaljujem vsem, ki se trudijo za nas misi-

S. Rozarija Brilej s Formoze pri igri s svojimi varovančki.

jonarje in misijonske kraje. Apostolsko delo med pogani je vedno težje, toda ne smemo obupati. Mi pač seje-mo, mogoče tudi orjemo, želi bodo pa morda drugi. Treba je s pogumom in z božjo pomočjo vztrajati do konca.

Sedaj je tukaj deževna doba, kar pomeni velike nevihte, mnogo dežja, ki povzroči veliko škode. Pred nekaj dnevi, 16. avgusta, je kaki dve uri od tu oddaljeno župnijo s samostanom, kjer so delovale štiri redovnice, ki so imele otroški vrtec in dispanzer, zadela velika nesreča. Vse leži visoko v hribih. Vse to je neurje odneslo v dolino, celo Sv. Rešnjega Telesa ni bilo mogoče rešiti. Sester namreč ni bilo ob nevihti doma, ker so šle v sosednjo župnijo, kjer je škof birmoval, da so pomagale pri slovesnosti; a ko so se vrnile, so našle samo del zidu, nič drugega. Priporočam vse to v vaše goreče molitve.

9. avgusta letos me je prišla obiskat s. Anica Miklavčič, tako kot lansko leto. Zelo sva bile obe veseli in sva malo poklepatali po slovensko. To je edina prilika, da govorim v materinščini. Saj gre obema malo težko, meni še težje kot Anici. Tudi gospod Rebol je obljubil, da me pride obiskat.

V enem prejšnjih pisem sem vas prosila, da molite za moja dva brata, ki sta drug za drugim umrla. Sedaj pa prosim še za tretjega, ki ga je Bog poklical k sebi za binkoštno praznike. Imela sem tri brate, vsi trije so mi umrli v času dveh let in pol. Oprostite moji prošnji za duhovno pomoč.“

Res pripravimo bralecem, da se odzovejo misijonarkini prošnji: to ji bo v tolažbo ob tako izrednih izgubah. . . V naslednjem pismu se sestra spet zahvaljuje za novo pošiljko pomoči in pravi, da odpotuje naslednji dan (pisala je 25. marca letos) v Evropo za

tri mesece. En mesec bo v domovini, dva meseca v Franciji. Želimo ji prepotrebne počitka in duhovne osvežitve ter gotove vrnitve!

Končno s Formozo objavimo še nekaj iz številnih pisem, ki nam jih je v zadnjih mesecih pisala misijonarka s. ANICA MIKLAVČIČ iz družbe kanosijank.

Dne 3. VIII. 1972 med drugim piše:

„Ljubi Bog mi je odprl novo misijonsko polje in sicer v zaporih. Ne daleč od nas je velika kaznilnica, v kateri je zaprtih več kot 200 žensk, katere me vsak teden z veseljem sprejmejo medse, ko jih obiščem, da jih učim japonščine. Te ženske so vse Tajwanke, domačinke, pa so japonsko večinoma pozabile. Formoza je bila 50 let pod japonsko vlado. Pravijo, da so bili Japonci dobri, vljudni in da so prinesli na otok civilizacijo. Zato pa, ko so odhajali, so jim ljudje zapeli v slovo sayonara. Tudi jaz pojem sayonara tu v zaporu z mojimi prijateljicami, ki so povečini še precej mlade in zelo rade pojejo. Pa kot misijonarka imam še drugo veselje. Kakor „luč v temi“ želim biti, ko sejem božjo besedo, ki jo rade poslušajo in sprejemajo. Vsaka tudi že ima podobico Matere božje in zna na pamet kratko molitvico v japonščini. Ena mi pravi: Veš, jaz molim vsak dan. Druga si želi verižico s svetinjico, ker želi biti pod božjim varstvom... Obsojena je na 20 let ječe in je stara 40 let. Tako, vidite, mi tudi moja japonščina služi tu na Formozi in mi je odprla vrata v zapor med te kaznjence. Zvedela sem, da hodijo protestanti vsak teden pridigat Kristusov nauk, oni so tu na Formozi vedno in povsod prvi, ker se ne bojijo težav. Mi smo pa bolj previdni... preveč, po mojem mnenju.

Kot vidite, mi dela ne manjka, ker vedno kaj novega pridružim. Zato je za pisanje pisem zelo malo časa. Tudi tole vam pišem ob pol polnoči; bo bolj malo počitka. Jutri me čaka veliko dela, ker mladina tu ne pozna počitnic. Vrata so vsem odprta in me smo vsem

ved čas na razpolago. V avgustu imamo še poseben verouk za tiste, ki med letom nimajo priložnosti poslušati božjo besedo.“

Dne 10. avgusta istega leta misijonarka piše:

„S. Rozarija Brilej ima več lepih slovenskih plošč, ki jih ji je dal zdravnik dr. Janež, pa sem jih prav z veseljem pri njej poslušala. Med njimi sem čula tudi to: „Bog je ustvaril zemljo, ož zemljico... O, kako sem jo veselo prepevala po tolikih letih! Veste, obljubila sem, da bom s. Rozarijo vsako leto obiskala in tako tudi ravnam. G. Rebola nisem še nikdar srečala. S. Kalista ni še povsem ozdravela. Že dvakrat sem jo iskala, pa je nisem mogla videti, ker so mi rekli, da počiva in ne more priti...“

3. septembra misijonarka tole poroča:

„Včeraj sem prejela 100 dolarjev po g. Rebolu, ki ste mi jih napovedali. Srčna hvala za lepo pomoč, ki bo za naše reveže. Imeli smo strašen tajfun, ki je povzročil veliko škode in žrtev.

Da je nesreča še večja, jo še ljudje sami povzročajo. Pred dnevi je umrl v naši župniji prav dober fant, kakih 25 let star, izvrsten študent, ki je ravnal napravil maturo avgusta meseca. Šel je na sejm s svojo mlajšo sestro in v oni veliki gneči so se nekateri fantalini nedostojno obnašali do nje in on jo je branil, kar pa je fante razjezilo in so ga zgrabili ter zabodli. Nesli so ga sicer takoj v bolnico, a je že ponoči umrl. Mislim, da je umrl kot branilec čistosti svoje sestre. Bil je edini katoličan v družini, vedno je zahajal k nam. Jutri bo maša zadušnica zanj. Sicer je pa že gotovo v nebesih...“

V prvi polovici decembra lanskega leta sporoča ista misijonarka:

„Prejela sem ček, dar Marijine družbe iz Trsta. Bog plačaj vam trud, družbenicam pa žrtev zame! Za božič vsak dar posebno prav pride, kajti treba je izkazati ljubezen tudi v darovih, tistim, ki potrebujejo.

Dve katehumeni s. Anice Miklavčič pri krstu. Naša sestra je tudi zraven.

Mislim, da me bodo drugo leto poklicali v Hong Kong na duhovne vaje. Jaz sem tu v naši komuniteti edina misijonarka Evropejka med Kitajkami. Naša družba ima veliko kitajskih sester, od katerih so samo tri prednice, ena tu na Formozi. Ljudje me vsi razumejo, celo pravijo, da lepo po kitajsko drobim. Hvala Bogu tudi za to!

Pred kratkim smo imeli tu sv. obhajilo in birno. Pri tem sem imela tudi svoj del, kajti katekizem sem pripravi jaz poučevala. Priprava je zelo važna, kar vidimo na posledicah pri primerih, ko niso bili dovolj pripravljani. Včasih se je to precej dogajalo, zdaj se na to veliko bolj pazi. Tudi moj pevski zborček je prepeval pri slovesnosti.“

Januarja meseca letošnjega leta je poslala misijonarka nekaj fotografij, ki smo jih nekaj že preje objavili in jih v tem pismu razlaga. No, bralci se bodo verjetno spomnili nanje:

„Tukaj prilagam tri slike. Moje veliko veselje za božič je bil krst dveh deklic sestic: ena 8 let, druga 10, ki sem ju jaz pripravila. To je prvi sad našega otroškega vrtca, v katerega sta kot mali deklici zahajali. Sedaj se pripravljate na prvo sv. obhajilo.

Letos smo imeli prvič na božični večer procesijo pred polnočnico, kakor kaže druga slika. Mala 4-letna deklica je nesla Jezuščka, sledile so vse moje pevke v belih oblekicah. Vreme je bilo zelo lepo, toplo in mirno, zato smo šle čez vrt do cerkve in lepo prepevale; sledilo je veliko ljudi, ki so to prvič doživeli. V cerkvi je misijonar blagoslovil Jezuščka in ga položil v jaslice. Nato se je začela slovesna polnočnica. Po maši sem priredila majhen srečolov za moje pevke. Kakšno veselje! Zelo rada jih imam, ker so dobre in rade prihajajo v cerkev. Po vsaki maši vsako nedeljo imamo pevске vaje in katekizem. Zelo rade poslušajo in odgovarjajo na vprašanja.“

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJA

LEPI SADOVI - LEPA POMOČ

OBRAČUN MISIJONSKE ZNAMKARSKE AKCIJE S SEDEŽEM V ZDA, ZA LETO 1971

Dohodki celokupne MZA v letu 1971 za vse slovenske misijonarje in misijonarke so bili iz misijonskih prireditvev, nabirk v posameznih krajih in iz darov številnih poedinih misijonskih sodelavcev in prijateljev. Celoten obračun je dokončno tale:

	Dolarjev
Misijonsko kosilo MZA na cvetno nedeljo v Clevelandu, po Anici Knez	1012,37
Misijonska nabirka Matevža Tekavca ob MZA kosilu	118.—
Keno party v Gilbertu, Minnesota, po Anici Tušar	502.—
Poletno srečanje z g. Wolbangom CM pri Bajdovih v Gilbertu	67.—
Misijonski piknik MZA v Clevelandu 31. VII., po Anici Knezovi	1005,09
Darovi ob tem pikniku po Rudiju Knezu	187.—
Misijonski piknik v Triglavskem parku v Milwaukee, po M. Cofeltovi	500.—
Ob istem pikniku za misijonarje darovano 19. VIII. po J. Bezniku ...	100.—
Darovi na misijonsko nedeljo v Gilbertu po Anici Tušar	297.—
Nabirka na misijonsko nedeljo v Batawa in okolici, po Ivotu Medvedu	28.—
Nabirka na misijonsko nedeljo MZA v Minneapolis St. Paul, Minn. ..	85.—
Članarina dekliškega misijonskega krožka v št. Rupertu na Koroškem	16.—
Dohodki v letu 1971 iz znamk, posebno novih iz ZD in Kanade	384 61
Dohodki iz znamk vatikanskega odseka MZA	382,16
Dohodki iz opravljenih sv. maš v pomoč našim misijonarjem	827,50
Dohodki iz tujih znamk, posebej nerabljenih nemških	209,25
Darovi posameznih številnih misijonskih dobrotnikov	3.220,26
SKUPNO	9564,49
V sklad KM 1971, poslano g. Lenčku CM (že objavljeno v KM)	3038,66
Za posamezne misijonarje v letu 1971 (že objavljeno v KM)	6365.—
SKUPAJ VSEH DOHODKOV MZA V LETU 1971	18.968 15

RAZDELITEV POMOČI MZA V ZNESKU 9564,49 DOLARJEV SLOVENSKIM MISIJONARJEM IN MISIJONARKAM

A Z I J A

Ime misijonarja in dežela, kjer misijonari	Dolarjev
o. Vladimir Kos DJ, Japonska	150.—
s. Katarina Jančar, usmiljenka, Japonska	60.—
s. Lojzka Kardinar, usmiljenka, Japonska	75.—

s. Jožefa Župančič, usmiljenka, Japonska	200.—
g. Franci Rebol MM, Formoza	50.—
s. Rosarija Brilej SA., Formoza	75.—
s. M. Kalista Langerholz FMM, Formoza	50.—
s. Anica Miklavčič, kanosijanka, Formoza	150.—
dr. Janez Janež, zdravnik laik, Formoza	150.—
pok. g. Joško Geder SDB, Hong Kong	50.—
g. Stanko Pavlin SDB, Hong Kong	100.—
s. Ernesta Kosovel, kanosijanka, Hong Kong	100.—
s. M. Ksaverija Pirc OSU, Tajska	150.—
s. M. Frančiška Novak OSU, Tajska	75.—
pok. s. Imakulata Franko, karmeličanka, Tajska (za karm. samost.)	50.—
s. M. Deodata Hočevar OSU, Indonezija	200.—
s. Ivanka Pokovec FMM, Malazija	100.—
g. Andrej Majcen SDB, Vietnam	150.—
s. dr. Terezija Žužek SCMM, Vietnam	50.—
g. Pavel Bernik SDB, Indija	65.—
br. Ivan Kešpret SDB, Indija	50.—
br. Ludvik Zabret SDB, Indija	50.—
s. Terezija Medvešček HMP, Indija	50.—
s. Magdalena Kajnč, loretinka, Indija	50.—
s. Konradina Resnik FC, Indija	65.—
s. Marija Sreš, misijonarka Jezusa Kristusa, Indija	50.—
s. M. Mirijam Zalaznik IBMV, Indija	100.—
o. Jože Cukale DJ, Indija	150.—
o. Lojze Demšar DJ, Indija	50.—
o. Janez Ehrlich DJ, Indija	125.—
o. Stanko Poderžaj DJ, Indija	50.—
br. Janez Germek DJ, Indija	50.—
br. Janez Udovč DJ, Indija	50.—
br. Leopold Vidmar DJ, Indija	50.—
s. Cecilija Rode, usmiljenka, Iran	65.—

Darovi so bili poslani, poleg omenjenim, tudi naslednjim:

br. Rafael Mrzel SDB, Filipini	100.—
br. Joško Kramar SDB, Filipini	50.—
s. M. Angelina Martelanc, sv. Karla Boromejskega, Izrael	10.—

A F R I K A

o. Jože Kokalj DJ, Zambija	185.—
o. Radko Rudež DJ, Zambija	100.—
o. Lovro Tomažin DJ, Zambija	100.—
br. Jože Rovtar DJ, Zambija	150.—
Zinka Hercog, laiška misijonarka, Zambija (zdaj v Avstraliji)	65.—
prof. Kristina Mlakar, laiška misijonarka, Zambija	50.—
Barbara Rous, medicinska sestra, laiška misijonarka, Zambija	50.—
s. Zora Škerlj OSU, Zambija	100.—
br. Franc Pregelj DJ, Rodezija	50.—
s. Ana Zidarič SA, Čad	75.—
g. Jože Mlinarič SDB, Burundi	50.—

s. Bogdana Kavčič, usmiljenka, Burundi	100.—
s. Silva Žužek SCMM, Uganda	100.—
o. Franc Zagorec CSC, Uganda	50.—
o. Ivan Keefe CSC, Uganda	50.—
o. Louis Rink CSF, Uganda	50.—
g. Danijel Oman MM, Kenija	50.—
br. Marcel Kerševan CM, Zajre (ex Belg. Kongo)	50.—
o. Lovrenc Ošnjak FSC, Mozambik	75.—
o. Hugo Delčnjak OFM, Togo	50.—
o. Evgen Ketiš OFM, Togo	50.—
o. Emil Čuk IMC, Tanzanija	100.—
o. Ivan Oballa IMC, Tanzanija	50.—
o. Edvard Roberts SSS, Tanzanija	50.—
o. Tomaž Zagorc SSS, Tanzanija	50.—
s. dr. Agnes Žužek SCMM, Abesinija	100.—
o. Franc Bratina FSC, Južna Afrika	50.—
o. Albin Kladnik FSC, Južna Afrika	50.—
br. Valentin Poznič FSC, Južna Afrika	50.—
pok. s. Brigita Bregar OSU, Južna Afrika	50.—
s. M. Ksaverija Lesjak OSU, Južna Afrika	200.—
s. Marija Vincencija Novak OSFS Južna Afrika	200.—
s. Ivana Elizabeta Pogorelec OSFS, Južna Afrika	150.—
s. Tereza Alojzija šteh OSFS, Južna Afrika	75.—
s. Tereza Benigna šteh OSFS, Južna Afrika	75.—
br. Zdravko Kravos, marist, Malavi	50.—
g. Ivan Štanta CM, Madagaskar	250.—
g. Lovrenc Štanta, laiški misijonar Madagaskar	50.—
g. Franci Buh CM, Madagaskar	50.—
g. Silvo Česnik, škof. duhovnik, Madagaskar	50.—
g. Stanko Cikaneč, škofijski duhovnik, Madagaskar	50.—
g. Rok Gajšek CM, Madagaskar	50.—
g. Janez Puhan CM, Madagaskar	50.—
bogoslovec Peter Opeka CM, Madagaskar (zdaj v Parizu)	50.—
s. dr. Justina Rojc, usmiljenka, Madagaskar (zdaj v Sloveniji)	75.—
s. Marjeta Mrhar, usmiljenka, Madagaskar	150.—
s. Danijela Šeme, usmiljenka, Madagaskar	75.—
s. Terezija Pavlič, usmiljenka, Madagaskar	50.—
s. Marija Pavlišič, usmiljenka, Madagaskar	75.—
s. Amanda Potočnik, usmiljenka, Madagaskar	50.—

Od teh naših afriških misijonarjev je 15. septembra lani umrla uršulinka s. Brigita Bregar; njej namenjeni dar je bil poslan uršulinki s. K. Lesjak.

V JUŽNI AMERIKI so iz istega sklada prejele po 50 dolarjev vsaka slovenski šolski sestri Tobija Fideršek in Frančiška Flajšman, ki misijonarita med čulupa Indijanci v Paragvaju, in gdč. Antonija Suhadolnik, laiška misijonarka med Indijanci v Brazili.

Poleg tega je bilo razdeljenih v pomoč apostolskemu delovanju raznim drugim sodelavcem naših misijonarjev po vseh kontinentih še 1900 dolarjev, za delno kritje stroškov pa je bilo porabljenih ostalih 134 dolarjev.

"KATOLIŠKI MISIJIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., upravljajo Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1973: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 30,00 pesov, podporna 60,00, dosmrtna 300,00. V ZD in Kanadi: 3 (6, 50) dolarjev; v Italiji: 1600 (3200, 25.000) Lir; v Avstriji 60 (120, 1000) šilingov; v Franciji 12 (24, 180) NF; v Angliji 1 ¼ (2 in pol, 18) funtov; v Avstraliji 3 (6, 45) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 679 E. 157th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, CHICAGO, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolico: Rev. Ivan Jan CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q. Za Port Arthur (Ontario) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač CM, 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM, Rue de Sévres 95, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Camaron Court, KEW, Vic. 3101.

MISIJONSKI DAROVI

ZA MISIJONSKI ZAVOD

N. N. Slovenska vas, 100; N. N. Slovenska vas, 100 pesov.

ZA VSE MISIJONARJE

č. g. Stanko Skvarča, Luján, Argentina, 180 in 300 pesov; N. N. iz Aumetza, po č. g. Dejaku, 850 frankov; Slovenka iz Tuquegnieux, Francija, 100 fr.; mons. dr. Jože Jagodic, Avstrija, 10.000 šilingov.

POSAMEZNI MISIJONARJEM

N. N. za Zambijo, 100 pesov; N. N., Luján, za s. Janjo Žužek, zdravnico, 250 pesov (po obljubi ob njenem obisku v Argentini).

ZNAMKE ZA MISIJONE

N. N., Argentina; Lisjak Marjan, Argent.; Vera Kokalj, Buenos Aires; N. N., Argentina.

VSEM TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

Otožne oči strpljenih vietnamskih otrok

Registro de Prop. Int. No. 1096912
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

Correo Argentino Suc. 37	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 3143
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 5612